

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyvien lakien muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 91/2019 vp): Asia on saapunut liikenne- ja viestintävaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöjohtaja Silja Ruokola, liikenne- ja viestintäministeriö
- hallitussihteeri Eeva Ovaska, liikenne- ja viestintäministeriö
- yksikönpäällikkö Katja Koskelainen, Väylävirasto
- lakimies Sari Lajunen, Liikenne- ja viestintävirasto
- presidentti Mikko Könkkölä, Helsingin hovioikeus
- poliisitarkastaja Konsta Arvelin, Poliisihallitus
- johtaja Matti Vehviläinen, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- johtaja Jonna Juslin, VR-Yhtymä Oy
- liikenneasiantuntija Johanna Vilkuna, Suomen Kuntaliitto
- edunvalvontajohtaja Janne Virtanen, Varsinais-Suomen liitto
- toimitusjohtaja Anna-Liisa Tarvainen, Liikenneturva
- yhteiskuntasuhdejohtaja Pasi Hovi, Linja-autoliitto
- elinkeinojohtaja Marko Mäki-Hakola, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- johtava asiantuntija Ari Herrala, Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
- toimitusjohtaja Annaleena Mäkilä, Suomen Satamaliitto ry
- johtaja Simo Takalammi, Suomen Tieyhdistys
- käräjätuomari Pekka Louhelainen, Suomen tuomariliitto ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- oikeusministeriö
- sisäministeriö
- valtiovarainministeriö
- maa- ja metsätalousministeriö
- Onnettomuustutkintakeskus
- Maanmittauslaitos

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

- Suomen metsäkeskus
- Rautatiealan sääntelyelin
- Traffic Management Finland Oy
- Huoltovarmuuskeskus
- Helsingin seudun liikenne
- Suomen Satamaliitto ry

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Helsingin hallinto-oikeus
- Finavia Oyj

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettua lakia sekä 44 muuta lakia. Muutokset olisivat pääasiassa teknisiä ja koskisivat lähinnä viittauksia muuttuneisiin säädöksiin.

Muutoksenhakua koskevat säännökset muutettaisiin vastaamaan vuoden 2020 alussa voimaantulevia oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain säännöksiä. Lisäksi julkisia kuulutuksia koskevat säännökset muutettaisiin vastaamaan vuoden 2020 alussa voimaantulevia hallintolain julkisia kuulutuksia koskevia yleissäännöksiä.

Ajoneuvojen siirtämisestä annettu laki ehdotetaan annettavaksi kokonaan uudelleen, koska viranomaisia koskevat muutokset edellyttävät säännösmuutoksia lähes kaikkiin pykäliin. Lakiehdotuksen asiasisältö ja viranomaisten vastuut säilyisivät pääasiassa nykyisen kaltaisina eikä ehdotuksella lisättäisi kuntien tehtäviä.

Yksityistielakia ja Liikenne- ja viestintävirastosta annettua lakia muutettaisiin niin, että Liikenne- ja viestintävirasto olisi jatkossa yksityistieasioiden valtakunnallisesta koordinaatiosta ja yhteistyöstä sekä yksityistieiden valtionavustusten kohdentamisesta vastaava viranomainen. Liikenne- ja viestintäviraston tehtäviä ehdotetaan täsmennettäväksi myös julkisen henkilöliikenteen määrärahojen kohdentamisessa. Yksityistielakiin ja tuomioistuinlakiin tehtäisiin muutokset, joilla mahdollistetaan maa-oikeusinsinöörien osallistuminen tiekunnan päätöksen moitetta koskevan asian valmisteluun käräjäoikeudessa.

Liikenteen palveluista annettua lakia muutettaisiin siten, että Ahvenanmaan valtionvirasto olisi EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksessa ja EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevassa asetuksessa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirastolle annettaisiin valtuus toimittaa vienti- ja tuontikuljetuksiin käytettäviä tavarankuljetuslupia sellaisiin valtioihin, joiden kanssa Suomella ei ole siitä sopimusta.

Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain sekä raideliikennelain varautumista häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan liikenteen palveluista annetun lain vastaavia säännöksiä.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2020. Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta sekä ratalain muuttamisesta annetut lait on tarkoitettu kuitenkin tulemaan voimaan 1.2.2020.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Valiokunnan käsiteltävänä on isohko hallituksen esitys, jossa lähinnä tehdään lakimuutoksista johtuvia tarkistuksia useaan lakiin. Osittain on kuitenkin myös kyse sisällöllisistä tarkistuksista. Asiantuntijakuulemisessa ehdotettuihin muutoksiin on pääasiassa suhtauduttu myönteisesti, mikä vuoksi valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena.

Asiantuntijakuulemisessa on tuotu liikennejärjestelmän varautumista koskevana huomiona esille, että varustamoilla, satamilla ja satamatoimijoilla ei ole vastaavaa laissa säädettyä varautumisvelvollisuutta kuin muilla liikennejärjestelmätoimijoilla. Ottaen huomioon meriliikenteen keskeinen rooli yhteiskuntamme elintärkeille toiminoille, valiokunta pitää tärkeänä, että asia arvioidaan jatkossa valmisteilla olevan meriliikennettä koskevan sääntelykokonaisuuden yhteydessä.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

3. lakiehdotus

Johtolause. Valiokunta on tehnyt lain johtolauseeseen lakitekni- sen korjauksen.

65 §. Tiekunnan päätöksen moittiminen.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan yksityistielain (560/2018) 65 §:n mukaisissa asioissa tulee käräjäoikeudessa usein toteuttaa kirjallisen menettelyn sijasta pääkäsittely. Valiokunta katsoo, että yksityisteihin liittyvissä usein vaikeissa kysymyksissä tarvitaan maa- oikeusinsinöörin syvällistä substanssiasiantuntemusta asian valmistelun lisäksi myös asian pääkäsittelyssä. Valiokunta on näin ollen muuttanut pykälää siten, että maa- oikeusinsinööri voi osallistua asian ratkaisemiseen myös pääkäsittelyssä käräjäoikeuden päättävässä kokoonpanossa.

5. Lakiehdotus

190 §. Kansainvälisen liikenteen kuljetusluvat myöntävä viranomainen. Valiokunta on tehnyt pykälän 2 momenttiin lakitekni- sen korjauksen.

8. lakiehdotus

5 §. Siirto pysäköimistä koskevan säännöksen perusteella. Valiokunta on lisännyt pykälän 1 momenttiin muiden toimijoiden rinnalle viittauksen poliisin toimivaltaan. Saadun selvityksen mukaan muutos ei lisää poliisin tehtäviä, mutta selkeyttää sen toimivaltaa pysäköinninvalvonnan osalta.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

6 §. Siirto tiealueella tehtävän työn tai järjestettävän tapahtuman perusteella. Valiokunta on poistanut pykälän 2 momentista viittauksen pelkkään viranomaisen harkintaan perustuvasta oikeudesta tehdä siirto ennakkoon ilmoittamatta. Valiokunta pitää riittävänä, että siirto voidaan tehdä poikkeuksellisissa tilanteissa ilman ennakkoilmoitusta ja pääsääntönä tulee olla siirrosta ennakkoon ilmoittaminen. Muutoksella ei muuteta sääntelyn nykytilaa, jonka mukaan viranomaisen voi tehdä siirron ilman ennakkoilmoitusta viranomaisen kokonaisharkinnan perusteella poikkeuksellisten syiden niin vaatiessa.

10 §. Ajoneuvon siirrosta ilmoittaminen ja siirtopäätös. Valiokunta on tehnyt pykälän 2 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

11 §. Korvaus siirtokustannuksista ja korvauspäätös. Valiokunta on muuttanut pykälän sanamuotoa vastaamaan 6 §:ään tehtyä muutosta.

13 §. Ajoneuvon siirtyminen kunnan omistukseen. Valiokunta on tehnyt pykälän 2 momenttiin lakiteknisen korjauksen.

10. lakiehdotus

95 §. Muutoksenhaku. Valiokunta on tehnyt pykälän 1 momenttiin kieliasullisen korjauksen.

95 a §. Muutoksenhaku ajokieltopäätökseen. Valiokunta on lisännyt lakiehdotukseen uuden 95 a §:n, joka vastaa sisällöllisesti voimassaolevaa ajokorttilain (386/2011) 95 a §:ää. Valiokunta on korjannut voimassa olevassa pykälässä olevan viittauksen hallintolainkäyttölakiin (586/1996) kohdistumaan uuteen lakiin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) ja yhtenäistänyt pykälän sanamuotoa vastaamaan esityksen muuta vastaavaa sääntelyä. Valiokunta on muuttanut vastaavasti myös lakiehdotuksen johtolausetta.

Saadun selvityksen mukaan 95 a §:n säännös koskee kaikkia ajokorttilain 7 luvun päätöksiä, mukaanlukien myös poliisimiehen ja rajavartiomiehen tekemät väliaikaiset ajokieltopäätökset. Väliaikainen ajokielto määrätään usein turvaamistoimena ennen poliisin tekemää varsinaista määräaikaista ajokieltopäätöstä, ja väliaikainen ajokielto jää usein myös kestoaltaan lyhyeksi. Käytännössä väliaikaisen ajokieltopäätöksen oikaisumahdollisuus on kuitenkin johtanut tilanteisiin, joissa ajo-oikeuden haltijalla on vireillä väliaikaista ajokieltoa koskeva oikaisuvaatimus, mutta ajokieltoasia ehditään ratkaista jo ennen oikaisuvaatimuksen käsittelyä. Valiokunta kiinnittää huomiota myös siihen, että ajokorttilain 72 §:n perusteella poliisi voi päättää lopettaa väliaikaisen ajokiellon asian laadusta riippuen.

Valiokunta painottaa, että ajokieltoasioissa tulee huolehtia ajo-oikeuden haltijan oikeusturvasta ja muutoksenhakumahdollisuuden riittävydestä. Samalla sääntelyn ei kuitenkaan tule johtaa päällekkäisten samaan asiaan liittyvien päätösten käsittelemiseen, joka vie tarpeettomasti viranomaisen resursseja. Tästä syystä valiokunta katsoo, että ajokieltoja koskevat oikaisuvaatimuksia ja valitusoikeutta koskevat säännökset tulee arvioida kokonaisuutena siten, että ajo-oikeudenhaltijan oikeusturvan riittävyys varmistetaan, mutta samalla huolehditaan, ettei sääntely aiheuta päällekkäistä asioiden käsittelyä ja rasita tätä kautta tarpeettomasti viranomaisen resursseja. Eri-

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

tyisen tärkeää on arvioida, voidaanko väliaikaisten ajokieltopäätösten oikaisuvaatimus- ja valitusoikeutta keventää ajo-oikeudenhaltijan oikeusturvaa vaarantamatta.

Muutokset on syytä sisällyttää keväällä 2020 annettavaan uuden tieliikennelain (729/2018) voimaantuloon liittyvään hallituksen esitykseen. Valiokunta korostaa, että kyseinen esitys on välttämätöntä antaa riittävän ajoissa ennen tieliikennelain voimaantuloa, jotta eduskunnan eri valiokunnille jää riittävästi aikaa käsitellä esitystä. Valiokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi lausuman, jonka mukaan

eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto arvioi ja tarkistaa viipymättä ajokieltopäätösten oikaisuvaatimus- ja valitusoikeutta koskevat säännökset siten, että ajo-oikeudenhaltijan oikeusturva säilyy riittävänä, mutta säännökset eivät aiheuta viranomaisten resursseja tarpeettomasti rasittavaa päällekkäistä oikaisu- tai valitusasioiden käsittelyä.

18. lakiehdotus

18 §. Muutoksenhaku. Valiokunta on tehnyt pykälään lakitekhnisen korjauksen.

35. lakiehdotus

8 §. Muutoksenhaku. Valiokunta on muuttanut pykälän rakennetta vastaamaan voimassa olevaa lakia siten, että pykälän 1 momentti jaetaan 1 momentiksi ja uudeksi 2 momentiksi, jolloin pykälän 2 momentti siirtyy 3 momentiksi.

36. lakiehdotus

24 §. Muutoksenhaku. Valiokunta on muuttanut pykälän rakennetta vastaamaan voimassa olevaa lakia siten, että pykälän 2 momentti jaetaan 2 momentiksi ja uudeksi 3 momentiksi, jolloin pykälän 3 momentti siirtyy 4 momentiksi.

42. Lakiehdotus

49 a §. Muutoksenhaku. Valiokunta on muuttanut pykälän rakennetta vastaamaan voimassa olevaa lakia siten, että pykälän 2 momentti jaetaan 2 momentiksi ja uudeksi 3 momentiksi.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Liikenne- ja viestintävaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 91/2019 vp sisältyvät 1., 2., 4., 6., 7., 9., 11.—17., 19.—34., 37.—41. ja 43.—45. lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 91/2019 vp sisältyvät 3., 5., 8., 10., 18., 35., 36. ja 42. lakiehdotuksen. (*Valiokunnan muutosehdotukset*)

Eduskunta hyväksyy yhden lausuman. (*Valiokunnan lausumaehdotus*)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 14, 15, 15 d, 27, 27 a, 27 b, 30 ja 31 §, 36 §:n suomenkielinen sanamuoto, 42, 69, 93, 100, 103—105 ja 108 §, sellaisina kuin niistä ovat 15 d, 27, 27 a, 27 b, 30, 31, 42, 100 ja 103 § laissa 980/2018 ja 36 §:n suomenkielinen sanamuoto, 69, 93, 104, 105 ja 108 § laissa 572/2018, sekä
lisätään lakiin uusi 27 c ja 32 b § seuraavasti:

14 §

Yksityisen tien muuttaminen maantiekseksi ja asemakaava-alueiden maantiet

Yksityinen tie muutetaan maantiekseksi 13 §:n 3 momentin mukaisten uuden maantien tekemisen edellytysten sitä vaatiessa. Maankäyttö- ja rakennuslain 83 §:n 4 momentissa säädetään, millaisia maanteitä varten voidaan asemakaava-alueella osoittaa liikennealue.

Yksityisen tien tai kadun muuttuessa maantiekseksi syntyy tienpitäjälle 57 §:n 2 momentin tai 58 §:n 3 momentin mukainen oikeus yksityistien alueeseen tai katualueeseen.

15 §

Kiinteistöt ja yksityiset tiet

Mitä tässä laissa ja sen nojalla säädetään kiinteistöistä, sovelletaan myös määräalaa ja kiinteistöjen yhteiseen alueeseen.

Yksityisellä tiellä tarkoitetaan tässä laissa yksityistielaisissa (560/2018) tarkoitettua yksityistietä sekä sellaista yksityistiehen verrattavaa tietä tai liittymää, johon yksityistielakia ei sovelleta.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

15 d §

Menettely suunnitelmia valmisteltaessa

Liikenne- ja viestintäministeriön on valmistettava valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma yhteistyössä suunnitelman kannalta keskeisten ministeriöiden, viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Suunnitelmaluonnoksesta on pyydettävä lausunto niiltä ministeriöiltä, viranomaisilta, maakuntien liitoilta ja muilta toimijoilta, joiden toimialaan tai tehtäviin suunnitelma olennaisesti liittyy.

Liikenne- ja viestintäviraston ja Väyläviraston on osallistuttava valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun siten kuin laissa erikseen säädetään. Liikenne- ja viestintävirasto osallistuu liikennejärjestelmäsuunnitteluun ja toimenpiteiden suunnitteluun liikenteen palveluiden, markkinoiden toimivuuden, tiedon hyödyntämisen ja automaation edistämisen asiantuntijana. Väylävirasto osallistuu liikennejärjestelmäsuunnitteluun ja liikenneverkkojen toimenpiteiden valmisteluun sekä maankäytön yhteistyöhön väylänpidon asiantuntijana ja väyläomaisuuden haltijana.

Suunnitelman valmistelusta vastaavan on varattava muillekin kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuille tahoille mahdollisuus tutustua mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin suunnitelmaluonnoksiin sekä esittää niistä mielipiteensä. Mahdollisuus varataan tiedottamalla asiasta ja julkaisemalla suunnitelmaluonnos yleisessä tietoverkossa. Mielipiteiden esittämiselle on varattava aikaa vähintään 30 päivää. Hyväksytystä suunnitelmasta perusteluineen sekä siitä, miten lausunnot ja mielipiteet on otettu huomioon, on tiedotettava yleisessä tietoverkossa.

2 luku

Maantien suunnittelu

27 §

Suunnitelmien nähtäville asettaminen ja muistutusten tekeminen

Yleissuunnitelmaa ja tiesuunnitelmaa laadittaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on varattava kunnalle, kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun, arvioida suunnitelman vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiassa.

Ennen suunnitelman hyväksymistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on varattava 1 momentissa tarkoitetuille tahoille tilaisuus muistutuksen tekemiseen suunnitelmasta. Tässä tarkoituksessa on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen asetettava yleissuunnitelma ja tiesuunnitelma nähtäville julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Kuulutus ja suunnitelma on kuitenkin pidettävä nähtävillä yhtäjaksoisesti 30 päivän ajan.

Tieto kuulutuksesta on julkaistava viipymättä niissä kunnissa, joiden alueelle suunnitelma si-joittuu. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lisäksi ilmoitettava suunnitelman nähtäväksi asettamisesta tavallisella

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

tiedoksiannolla niille kiinteistön omistajille ja haltijoille, joiden kiinteistöltä suunnitelman mukaan lunastetaan aluetta, joiden kiinteistön alueelle muodostuu suoja- tai näkemäalue, joiden kiinteistön alueeseen perustetaan muu oikeus tai joiden kiinteistö rajoittuu tiealueeseen. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Muistutukset suunnitelmasta on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ennen nähtävänäoloajan päättymistä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on esitettävä perusteltu kannanotto suunnitelmasta tehdyistä muistutuksista. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava kannanottonsa alueen kunnille sekä niille muistutuksen tehneille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen perusteltu kannanotto ilmoitetaan Liikenne- ja viestintäviraston suunnitelmaa koskevassa hyväksymispäätöksessä.

27 a §

Lausunnot ja kunnan vastine muistutuksiin

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydettävä suunnitelmasta lausunto niiltä maakuntien liitoilta ja kunnilta, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu tai joiden alueella suunnitelman vaikutukset muutoin ilmenevät. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on pyydettävä lausunto muultakin viranomaiselta, jos se on päätösharkinnassa tarpeen.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on varattava niille kunnille, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu mahdollisuus lausua suunnitelmasta tehdyistä muistutuksista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on esitettävä perusteltu kannanotto suunnitelmasta annettuihin lausuntoihin.

27 b §

Ennakkoneuvottelu

Yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman laatimisen aikana ennen suunnitelman toimittamista hyväksyttäväksi Liikenne- ja viestintäviraston on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai muun viranomaisen pyynnöstä järjestettävä ennakkoneuvottelu. Virasto voi järjestää ennakkoneuvottelun myös omasta aloitteestaan. Ennakkoneuvottelu on järjestettävä kohtuullisessa ajassa pyynnön esittämisestä. Ennakkoneuvottelun tavoitteena on edistää suunnitelman vaatimien selvitys- ja arviointimenettelyjen hallintaa sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja muiden viranomaisten välistä tiedonvaihtoa sekä parantaa selvitysten ja asiakirjojen laatua ja käytettävyyttä sekä sujuvoittaa menettelyjä.

27 c §

Yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymisesitys

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee yleissuunnitelmasta ja tiesuunnitelmasta hyväksymisesityksen Liikenne- ja viestintävirastolle.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Yleissuunnitelmaa koskevassa hyväksymisesityksessä on esitettävä suunnitelman hyväksymistä koskevan harkinnan kannalta tarvittavat 15 g, 15 h, 16, 17, 19, 27, 27 a, 29 ja 43 b §:ssä tarkoitettut tiedot, selvitykset ja asiakirjat.

Tiesuunnitelmaa koskevassa hyväksymisesityksessä on esitettävä suunnitelman hyväksymistä koskevan harkinnan kannalta tarvittavat 15 g, 15 h, 16, 17, 22, 23, 24, 27, 27 a, 28, 29, 43 b, 44 ja 45 §:ssä tarkoitettut tiedot ja selvitykset.

Hyväksymisesitys ja sen perusteena oleva suunnitelma-aineisto on toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle kirjallisesti sekä mahdollisuuksien mukaan sähköisesti. Viraston on pyydyttävä Väylävirastolta lausunto suunnitelmasta, ellei se ole ilmeisen tarpeetonta.

Yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymisesityksen tarkemmasta sisällöstä ja toimitamisesta voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

30 §

Suunnitelmien muuttaminen ja vähäinen poikkeaminen

Jos yleisesti nähtävillä ollutta tiesuunnitelmaa on tarpeen muuttaa ja muutoksen vaikutukset arvioidaan vähäisiksi, voidaan noudattaa yksinkertaisempaa menettelyä kuin mitä 27 ja 27 a §:ssä säädetään.

Jos hyväksyttyä yleissuunnitelmaa tai tiesuunnitelmaa on tarpeen muuttaa, se tehdään siten kuin tässä laissa ja sen nojalla säädetään uudesta yleissuunnitelmasta ja tiesuunnitelmasta.

Hyväksytystä tiesuunnitelmasta voidaan poiketa sitä muuttamatta, jos poikkeus on vaikutuksiltaan vähäinen ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai Väylävirasto harkitsee poikkeamisen suunnitelman toteuttamisen yhteydessä tarpeelliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi.

31 §

Suunnitelmien voimassaoloaika

Tiesuunnitelman laatiminen on aloitettava kahdeksan vuoden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jona hankkeesta laadittu yleissuunnitelma on saanut lainvoiman. Muuten yleissuunnitelman hyväksymispäätös raukeaa. Liikenne- ja viestintävirasto voi hakemuksesta pidentää yleissuunnitelman voimassaoloaikaa enintään neljällä vuodella, jos 17 ja 19 §:ssä säädetty edellytykset edelleen täyttyvät. Tiesuunnitelman laatimisen katsotaan alkaneen, kun siitä on ilmoitettu 16 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla.

Yleissuunnitelman hyväksymispäätös raukeaa myös siltä osin kuin sen perusteella laadittu tiesuunnitelma on hyväksytty ja hyväksymispäätös on saanut lainvoiman.

Päätös tiesuunnitelman hyväksymisestä raukeaa, jos tiettyä ei ole osaksikaan aloitettu ennen kuin neljä vuotta on kulunut sen vuoden päättymisestä, jona tiesuunnitelma on saanut lainvoiman. Liikenne- ja viestintävirasto voi hakemuksesta pidentää määräaikaa enintään neljällä vuodella ja erityisistä syistä sen lisäksi yhdellä enintään neljän vuoden ajanjaksolla. Määräaikaa voidaan pidentää vain, jos tiesuunnitelma edelleen täyttää 17 ja 22 §:ssä säädetty edellytykset. Tiettyä katsotaan alkaneeksi, kun tietarkoituksiin tarvittava alue on otettu tienpitäjän haltuun 56 §:n mukaisesti.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

32 b §

Asetuksenantovaltuus

Tarkempia säännöksiä 27 ja 27 a §:ssä ja 30 §:n 1 momentissa säädetystä menettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

36 §

Tilapäinen kulkutie

Jos maantien tai siihen kuuluvan rakennelman sortumisen tai sortumisen vaaran vuoksi taikka poikkeuksellisten luonnonolosuhteiden johdosta liikenne tiellä estyy tai sitä joudutaan rajoittamaan taikka jos tietyö sitä erityisestä syystä edellyttää, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuskella on oikeus järjestää toisen maalle tilapäinen kulkutie esteen tai rajoituksen poistamisen ajaksi. Ennen kulkutien järjestämistä on asianomaisen kiinteistön omistajalle tai haltijalle, jos mahdollista, varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Lisäksi yksityistielaisissa tarkoitettulle tiekunnalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos mahdollista, jos yksityinen tie sijaitsee kyseisellä kiinteistöllä tai rajoittuu siihen. Tässä momentissa tarkoitettun kulkutien kunnossapitoon sovelletaan, mitä 33 §:ssä säädetään.

Liikenneonnettomuuden tai muun vastaavan syyn estäessä maantien liikenteen voi tieliikennelain (267/1981) 49 §:ssä tarkoitettu liikenteenohjaaja järjestää toisen maalle tilapäisen kulkutien esteen poistamisen ajaksi.

Tieto tilapäisestä kiellosta ja rajoituksesta on osoitettava liikennemerkillä ja tallettamalla siitä tieto tienpitäjän osoittamaan rekisteriin tai tietojärjestelmään.

42 §

Tiealueeseen kohdistuva työ sekä rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittaminen tiealueelle

Tiealueeseen kohdistuvaan työhön sekä rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle on oltava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömien rakenteiden, rakennelmien tai laitteiden sijoittamista koskeva lupa on kuitenkin myönnettävä, jos sijoittamisesta ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä vähäistä suurempaa haittaa tienpidolle.

Luvan saaja on velvollinen suorittamaan 1 momentissa tarkoitettut toimenpiteet ja pitämään rakenteen, rakennelman ja laitteen kunnossa lupaehtojen mukaisesti. Luvan saaja on velvollinen kustannuksellaan tekemään elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vaatimat muutokset taikka siirtämään tai poistamaan rakenteen, rakennelman tai laitteen, jos sen käyttämisestä aiheutuu 1 momentissa tarkoitettua vaaraa tai haittaa.

Jos muussa laissa säädetystä johtuen lupa ei ole tarpeen, on toimenpiteestä, hyvissä ajoin ennen siihen ryhtymistä, ilmoitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Jollei 1 tai 3 momentista, 8 §:n 1 momentista tai 42 a §:n 1 momentista muuta johdu, edellyttää tiealueen ja sillä olevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden käyttäminen muihin kuin maantietarkoituksiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa.

Lupaa ei kuitenkaan tarvita:

1) yhdystiellä ja seututeillä, joita ei ole merkitty liikennemerkillä "etuajo-oikeutettu tie", maantien tiealueen ojan ulkoluisikan ulkopuolisen alueen lyhytaikaiseen käyttämiseen silloin, kun kysymys on metsänhakuusta johtuvan puutavaran lyhytaikaisesta, enintään kuusi kuukautta kestävästä säilyttämisestä tieliikennelain säännökset huomioon ottaen, eikä mainitulla tavalla säilytetyn puutavaran kuormaamiseen tiealueella;

2) 52 a §:ssä tarkoitetun tilapäisen ilmoituksen sijoittamiseen tiealueelle;

3) postin keräilyssä ja jakelussa tarvittavien laitteiden tai vähäisten rakennelmien sijoittamiseen tiealueelle postilain (415/2011) 45 §:n 3 momentin nojalla; eikä

4) liikenteen ohjauslaitteiden sijoittamiseen maantien tiealueelle, jos kyse on tienpitäjän vastuulle kuuluvan liikenteen ohjauksen ja hallinnan järjestämisestä.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä lupahakemuksen ja ilmoituksen sisällöstä, sijoittamistiedon ilmoittamisesta, rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden teknisistä ominaisuuksista ja sijoittamisesta sekä työn aikaisista järjestelyistä. Sähkö- ja telekaapeleiden osalta viraston määräys voi koskea vain kaapeleiden ulkoisia suojarakenteita, sijoittamista sekä työnaikaisia järjestelyitä.

69 §

Yksityistiejärjestelyt

Maantietoimituksessa on tehtävä sellaiset yksityisiä teitä ja tieoikeuksia koskevat järjestelyt, jotka ovat tarpeen maantien rakentamisen tai 24 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen määräysten ja kieltojen vuoksi. Toimituksessa käsitellään ja ratkaistaan myös muut yksityistielain mukaisessa yksityistietoimituksessa käsiteltäviksi säädettyt asiat.

Yksityistieyhteydet ja tieoikeudet voidaan järjestellä yksityistielain 76 §:ssä tarkoitetussa alueellisessa yksityistietoimituksessa, joka voidaan suorittaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen pyynnöstä ilman erillistä hakemusta. Tällöin tämän lain 72 §:ssä tarkoitettua korvausta koskeva kysymys ratkaistaan tässä toimituksessa, johon lisäksi sovelletaan, mitä lunastuslain 82 §:ssä säädetään.

93 §

Entinen tiealue yksityisenä tienä

Vaikka entisen maantien tiealue on siirtynyt viereisen kiinteistön omistajan tai kunnan omistukseen, saa muukin, joka tarvitsee aluetta yksityiseksi tieksi, käyttää sitä korvauksetta tienään, kunnes tieoikeutta koskevat kysymykset on käsitelty 69 §:ssä säädettyssä järjestyksessä tai 75 §:n 1 momentin mukaisessa maantietoimituksessa.

Edellä 92 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen alueiden käyttämisestä yksityisenä tienä koskevat kysymykset käsitellään ja ratkaistaan yksityistielain mukaan.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa 1 momentissa tarkoitetun entisen maantien kunnossapidosta maantien lakkaamista seuraavan kalenterivuoden lokakuun 1 päivään saakka.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Ennen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kunnossapitovelvollisuuden päättymistä on maantietoimituksessa päätettävä entisen maantien tienpitovelvollisuuden jakamisesta tieosakasten kesken. Tarvittaessa siitä voidaan määrätä väliaikaisesti. Tällainen määräys lakkaa olemasta voimassa, kun maantietoimitus on saanut lainvoiman, jollei tienpitovelvollisuuden jakamisesta päätettäessä ole sen voimassaolosta toisin määrätty.

100 §

Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Tienpitäjän ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten on yhteistyössä varauduttava normaaliolojen häiriötilanteisiin ja valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitettuihin poikkeusoloihin sekä huolehdittava siitä, että toimintansa jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Niiden on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa.

Tienpitäjän on yhteistyössä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kanssa laadittava valmiussuunnitelma, jonka laadinnassa on otettava huomioon maanteiden liikenteellinen merkitys ja keliolosuhteet ja niiden ennakoitavissa olevat muutokset sekä muut tienpitoon poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa vaikuttavat olosuhteet.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettua normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa teknisiä määräyksiä 2 momentissa tarkoitettun valmiussuunnitelman laadinnasta ja tarkemmasta sisällöstä.

103 §

Päätösten tiedoksi antaminen ja tiedoksisaanti

Liikenne- ja viestintävirasto toimittaa yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymistä sekä niiden voimassaoloajan pidentämistä koskevan päätöksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tienpitäjälle. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava päätös yleisesti tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Kuulutus sekä päätös ja sen perusteena olevat asiakirjat on pidettävä nähtävillä vähintään muutoksenhauille säädetyn ajan. Tieto kuulutuksesta on julkaistava viipymättä niissä kunnissa, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä.

Tiesuunnitelman hyväksymispäätös, joka on merkitykseltään vähäinen, voidaan antaa tiedoksi todisteellisesti. Todisteellisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa. Päätösten sähköisestä tiedoksi antamisesta säädetään sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

104 §

Päätösten ilmoittaminen muistutuksen tehneille ja viranomaisille

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava tavallisella tiedoksiannolla yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymispäätöksestä niille suunnitelmasta muistutuksen tehneille, joiden osoite on tiedossa, samanaikaisesti, kun päätös 103 §:n mukaisesti annetaan yleisesti tiedoksi. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on lähetettävä ilmoitus yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymistä ja niiden voimassaoloajan pidentämistä koskevasta päätöksestä kunnalle ja maakunnan liitolle sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle. Ilmoitukseen on liitettävä tieto siitä, missä ja mihin asti suunnitelma on nähtävillä.

105 §

Muutoksenhaku

Edellä 43 f §:ssä tarkoitettua pätevyystodistusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä 37 §:ssä, 38 §:n 2 momentissa, 42 §:n 1 momentissa, 42 a ja 47 §:ssä, 48 §:n 2 momentissa ja 52 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa valiteetaan siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätöksessä tarkoitettu liittymä, ylityskohta, tiealue, kiinteistö taikka mainos tai ilmoitus sijaitsee.

Kunnalla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä maakunnan liitolla on oikeus hakea valittamalla muutosta sellaiseen yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymispäätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat kunnan tai maakunnan alueelle taikka viranomaisen toimialueelle.

Rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä tai säätiöllä on oikeus toimialaansa kuuluvissa asioissa hakea valittamalla muutosta sellaiseen yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymispäätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat yhteisön tai säätiön toiminta-alueelle.

Yhteiskunnallisesti merkittäväksi katsottavaa yleissuunnitelman ja tiesuunnitelman hyväksymispäätöstä koskeva valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

Muutoksenhausta maantietoimituksessa tehtyyn päätökseen säädetään 87 §:ssä.

108 §

Kuuluttaminen

Milloin tämän lain nojalla on julkaistava kuulutus, määräys, kiello tai muu asia yleisesti tiedoksi eikä tiedoksi antamisen tavasta ole erikseen säädetty, toimivaltainen viranomainen saattaa asian tiedoksi julkisesti kuuluttamalla vähintään 30 päivän ajan. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

ratalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ratalain (110/2007) 4 a, 22, 22 a, 22 b, 25, 90—92 ja 95 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 a § laissa 1395/2015, 22, 22 a, 22 b, 25 ja 90—92 § laissa 998/2018 sekä 95 § laissa 567/2016, sekä

lisätään lakiin uusi 22 c ja 25 c §, seuraavasti:

4 a §

Rautatieinfrastruktuurin kehittämissuunnitelma

Liikenne- ja viestintäministeriö laatii yhteistyössä rautatiealan toimijoiden kanssa rautatieinfrastruktuurin pitkän aikavälin kehittämissuunnitelman. Suunnitelma voi olla osa yleistä kaikkien kulkumuotojen liikenneinfrastruktuuria kattavaa suunnitelmaa. Suunnitelmaan on sisällytettävä rautatieinfrastruktuurin rahoitus- ja investointiohjelma vähintään kahdeksalle vuodelle. Rahoitus- ja investointiohjelmaa on tarkistettava kunkin hallituskauden alussa osana muuta liikennepoliittista strategia- ja suunnittelutyötä.

Jos rautatieinfrastruktuurin kehittämissuunnitelman mukaisesta rautatieinfrastruktuurin rahoitus- ja investointiohjelmasta osoitetaan valtion vuotuisen talousarvioon kuuluvaa rahoitusta valtion rataverkon lisäksi myös muun rautatiejärjestelmän kehittämiseen, ministeriön on tehtävä kyseisen rautatiejärjestelmän osan hallinnasta vastaavan rataverkon haltijan kanssa sopimus, joka täyttää yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/34/EU liitteen V periaatteet. Ministeriön on varmistettava, että raideliikennelaisissa (1302/2018) tarkoitetut ratakapasiteetin hakijat voivat esittää näkemyksensä sopimuksesta ennen sen allekirjoittamista.

22 §

Suunnitelmien nähtäville asettaminen ja muistutusten tekeminen

Yleis- ja ratasuunnitelmaa laadittaessa rataverkon haltijan on varattava kunnalle, kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

suunnitelma saattaa vaikuttaa, mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun, arvioida suunnitelman vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiassa.

Ennen suunnitelman hyväksymistä 1 momentissa tarkoitetuille tahoille on varattava tilaisuus muistutuksen tekemiseen suunnitelmasta. Tässä tarkoituksessa yleissuunnitelma ja ratasuunnitelma on asetettava nähtäville julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Kuulutus ja suunnitelma on kuitenkin pidettävä nähtävillä yhtäjaksoisesti 30 päivän ajan. Valtion rataverkkoa koskevan suunnitelman nähtäväksi asettamisesta vastaa Väylävirasto. Yksityisraidetta koskevan suunnitelman nähtäväksi asettamisesta vastaa Liikenne- ja viestintävirasto, jolle rataverkon haltijan on toimitettava yleissuunnitelmaa ja ratasuunnitelmaa koskevat asiakirjat ja tiedot.

Tieto kuulutuksesta on julkaistava viipymättä niissä kunnissa, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain (410/2015) 108 §:ssä. Nähtäväksi asettamisesta vastaavan on lisäksi ilmoitettava suunnitelman nähtäväksi asettamisesta tavallisella tiedoksiannolla niille kiinteistön omistajille ja haltijoille, joiden kiinteistöltä suunnitelman mukaan lunastetaan aluetta, joiden kiinteistön alueelle muodostuu suoja- tai näkemäalue, joiden kiinteistön alueeseen perustetaan muu oikeus tai joiden kiinteistö rajoittuu rautatiealueeseen. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

Muistutukset suunnitelmasta on toimitettava nähtäväksi asettajalle ennen nähtävänäoloajan päättymistä. Rataverkon haltija on ilmoitettava perusteltu kannanottonsa suunnitelmasta tehdyistä muistutuksista. Rataverkon haltijan on ilmoitettava kannanottonsa alueen kunnille sekä niille muistutuksentekijöille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet ja samalla ilmoittaneet osoitteensa. Rataverkon haltijan perusteltu kannanotto ilmoitetaan suunnitelmaa koskevassa hyväksymispäätöksessä.

22 a §

Lausunnot ja kunnan vastine muistutuksiin

Rataverkon haltijan on pyydettävä yleis- ja ratasuunnitelmasta lausunto niiltä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, maakuntien liitoilta ja kunnilta, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu ja joiden alueella suunnitelman vaikutukset muutoin ilmenevät. Rataverkon haltijan on pyydettävä muulta viranomaiselta lausunto, jos se on päätösharkinnassa tarpeen.

Rataverkon haltijan on varattava niille kunnille, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu mahdollisuus lausua suunnitelmasta tehdyistä muistutuksista.

Rataverkon haltijan on esitettävä perusteltu kannanottonsa suunnitelmasta annettuihin lausuntoihin.

22 b §

Ennakkoneuvottelu

Yleissuunnitelman ja ratasuunnitelman laatimisen aikana ennen suunnitelman toimittamista hyväksyttäväksi Liikenne- ja viestintäviraston on valtion tai muun rataverkon haltijan tai viranomaisen pyynnöstä järjestettävä ennakkoneuvottelu. Virasto voi järjestää ennakkoneuvottelun myös omasta aloitteestaan. Ennakkoneuvottelu on järjestettävä kohtuullisessa ajassa pyynnön esittämisestä. Ennakkoneuvottelun tavoitteena on edistää suunnitelman vaatimien selvitys- ja ar-

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

viointimenettelyjen hallintaa, rataverkon haltijan, suunnitelman hyväksyvänä viranomaisena toimivan Liikenne- ja viestintäviraston ja muiden viranomaisten välistä tiedonvaihtoa sekä parantaa selvitysten ja asiakirjojen laatua ja käytettävyyttä sekä sujuvoittaa menettelyjä. Kun kyse on rautatien lakkauttamista koskevasta ratasuunnitelmasta, liikenne- ja viestintäministeriöön sovelletaan, mitä tässä pykälässä säädetään Liikenne- ja viestintävirastosta.

22 c §

Yleissuunnitelman ja ratasuunnitelman hyväksymisesitys

Rataverkon haltija tekee 11 §:ssä tarkoitetusta yleissuunnitelmasta sekä 14 ja 20 §:ssä tarkoitetusta ratasuunnitelmasta hyväksymisesityksen Liikenne- ja viestintävirastolle. Jäljempänä 79 §:ssä tarkoitetusta rautatien lakkauttamista koskevasta ratasuunnitelmasta hyväksymisesitys tehdään liikenne- ja viestintäministeriölle.

Yleissuunnitelmaa koskevassa hyväksymisesityksessä on esitettävä suunnitelman hyväksymistä koskevan harkinnan kannalta tarvittavat 9, 10, 12, 22, 22 a ja 24 §:ssä tarkoitetut tiedot, selvitykset ja asiakirjat.

Ratasuunnitelmaa koskevassa hyväksymisesityksessä on esitettävä suunnitelman hyväksymistä koskevan harkinnan kannalta tarvittavat 9, 10, 15, 16, 18, 20, 22, 22 a, 23, 24, 37 ja 38 §:ssä tarkoitetut tiedot, selvitykset ja asiakirjat.

Hyväksymisesitys ja sen perusteena oleva suunnitelma-aineisto on toimitettava Liikenne- ja viestintävirastolle ja 79 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa liikenne- ja viestintäministeriölle kirjallisessa ja mahdollisuuksien mukaan sähköisessä muodossa.

Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä yleissuunnitelman ja ratasuunnitelman hyväksymisesityksen sisällöstä.

25 §

Suunnitelmien muuttaminen ja vähäinen poikkeaminen

Jos yleisesti nähtävillä ollutta ratasuunnitelmaa on tarpeen muuttaa ja muutoksen vaikutukset arvioidaan vähäisiksi, voidaan noudattaa yksinkertaisempaa menettelyä kuin mitä 22 ja 22 a §:ssä säädetään.

Jos hyväksytyä yleissuunnitelmaa tai ratasuunnitelmaa on tarpeen muuttaa, se tehdään siten kuin tässä laissa ja sen nojalla säädetään uudesta yleissuunnitelmasta ja ratasuunnitelmasta.

Hyväksytystä ratasuunnitelmasta voidaan poiketa sitä muuttamatta, jos poikkeus on vaikutuksiltaan vähäinen, ja rataverkon haltija rakentamisen yhteydessä harkitsee poikkeamisen tarpeelliseksi ja tarkoituksenmukaiseksi.

25 a §

Tasoristeyksiä koskevat ratasuunnitelmat

Väyläviraston lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi laatia 20 §:n 2 momentissa tarkoitetun tasoristeyksiä koskevan ratasuunnitelman ja siihen sovelletaan tällöin, mitä tässä laissa säädetään rataverkon haltijasta.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

25 c §

Asetuksenantovaltuus

Tarkempia säännöksiä 22 ja 22 a §:ssä ja 25 §:n 1 momentissa §:ssä säädetystä menettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

90 §

Päätösten tiedoksi antaminen ja tiedoksisaanti

Liikenne- ja viestintävirasto toimittaa yleissuunnitelman ja ratasuunnitelman hyväksymistä sekä niiden voimassaoloajan pidentämistä koskevan päätöksen rataverkon haltijalle. Yleissuunnitelman tai ratasuunnitelman hyväksymistä sekä niiden voimassaoloajan pidentämistä koskeva päätös on annettava yleisesti tiedoksi julkisella kuulutuksella. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa. Kuulutus sekä päätös ja sen perusteena olevat asiakirjat on pidettävä kuitenkin nähtävillä vähintään muutoksenhauulle säädetyn ajan. Valtion rataverkkoa koskevan päätöksen nähtäväksi asettamisesta ja kuuluttamisesta vastaa Väylävirasto. Yksityisraidetta koskevan päätöksen nähtäväksi asettamisesta ja kuuluttamisesta vastaa Liikenne- ja viestintävirasto. Tieto kuulutuksesta on julkaistava viipymättä niissä kunnissa, joiden alueelle suunnitelma sijoittuu. Kunnan ilmoituksista säädetään kuntalain 108 §:ssä.

Merkitykseltään vähäinen ratasuunnitelman hyväksymispäätös voidaan antaa tiedoksi todisteellisesti. Todisteellisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa. Päätösten sähköisestä tiedoksi antamisesta säädetään sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

91 §

Päätösten ilmoittaminen muistutuksen tehneille ja viranomaisille

Päätöksen tiedoksi antamisesta 90 §:n 1 momentin mukaan vastaavan on ilmoitettava yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymispäätöksestä niille suunnitelmasta muistutuksen tehneille, joiden osoite on tiedossa tavallisella tiedoksiannolla. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa. Päätöksestä on ilmoitettava samanaikaisesti, kun päätös annetaan 90 §:n mukaisesti yleisesti tiedoksi.

Päätöksen tiedoksi antamisesta 90 §:n 1 momentin mukaan vastaavan on lähetettävä yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymistä ja niiden voimassaoloajan pidentämistä koskevasta päätöksestä ilmoitus kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja maakunnan liitolle sekä tarvittaessa muullekin viranomaiselle. Ilmoitukseen on liitettävä tieto siitä, missä ja mihin asti suunnitelma on nähtävillä.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

92 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Väyläviraston päätöksestä 18 §:n 4 momentissa ja 2 a luvussa tarkoitetuissa tapauksissa valitaan siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätöksessä tarkoitettu tasoristeys sijaitsee, sekä 40 ja 41 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa siihen hallinto-oikeuteen, jonka tuomiopiirissä päätöksessä tarkoitettu kiinteistö sijaitsee.

Rataverkon haltijalla on oikeus hakea valittamalla muutosta yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymispäätökseen. Kunnalla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja maakunnan liitolla on oikeus hakea valittamalla muutosta sellaiseen yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymispäätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat kunnan alueelle tai viranomaisen toimialueelle.

Rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä tai säätiöllä on oikeus toimialaansa kuuluvissa asioissa hakea valittamalla muutosta sellaiseen yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymispäätökseen, jonka vaikutukset ulottuvat yhteisön tai säätiön toiminta-alueelle.

Yhteiskunnallisesti merkittäväksi katsottavaa yleis- ja ratasuunnitelman hyväksymispäätöstä koskeva valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

Muutoksenhausta ratatoimituksessa tehtyyn päätökseen säädetään 77 §:ssä.

95 §

Kuuluttaminen

Milloin tämän lain nojalla on julkaistava kuulutus, määräys, kieltö tai muu asia yleisesti tiedoksi eikä tiedoksi antamisen tavasta ole erikseen säädetty, toimivaltainen viranomainen saattaa asian tiedoksi julkisesti kuuluttamalla vähintään 30 päivän ajan. Julkisesta kuulutuksesta säädetään hallintolaissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____ .

3.

Laki

yksityistielain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yksityistielain (560/2018) 89 §:n edellä oleva luvun otsikko, muutetaan yksityistielain (560/2018) 26, 51, 61, 65, 83, 88 ja 91 §, sekä lisätään 88 §:n edelle uusi luvun otsikko seuraavasti:

26 §

Liittymät ja tasoristeys

Toisen yksityistien tai kiinteistön liittämistä yksityistiehen vastaa liittyjä. Liittyjä on velvollinen tekemään ja pitämään kunnossa tällaisen liittymän. Jos velvollisuuden laiminlyönnistä aiheutuu ilmeistä vaaraa yksityistien liikenteelle, kunnossapidolle tai liikenneturvallisuukselle eikä liittyjä kehotuksesta huolimatta ole ryhtynyt tarpeellisiin toimenpiteisiin, voi tiekunta, tai jos sellaista ei ole perustettu, tieosakkaat ottaa työn tehdäkseen liittyjän kustannuksella.

Yksityistien liittämistä maantien säädetään liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetussa laissa (503/2005). Yksityistien ja rautatien tasoristeyksestä säädetään ratalaissa (110/2007).

51 §

Tiekunnan säännöt

Tiekunta voi laatia itselleen hallintoaan ja muuta toimintaansa koskevat säännöt. Tiekunnan säännöissä on mainittava ainakin tiekunnan nimi, tiekunnan kotipaikka ja tiekunnan toimielin. Säännöissä voidaan poiketa tämän lain säännöksistä, jos se on erikseen sallittu. Muissa tiekunnan säännöissä päätettävissä asioissa on noudatettava, mitä tässä laissa säädetään.

Jos tiekunnan säännöissä poiketaan tämän lain säännöksistä, tiekunnan on hyväksyttävä säännöt yksimielisesti. Muussa tapauksessa enemmistöpäätös riittää.

Tiekunnan säännöt eivät saa loukata tieosakkaalle tässä laissa säädettyjä oikeuksia tai tieosakkaiden yhdenvertaisuutta. Kaikilla tieosakkailta on oikeus pyynnöstä saada toimitsijamieheltä tai hoitokunnan puheenjohtajalta jäljennös tiekunnan säännöistä.

Tieosakas on oikeutettu saattamaan säännöt tiekunnan kokouksen käsiteltäväksi ja tarkastettavaksi.

Säännöt tulevat voimaan sen jälkeen, kun ne on toimitettu yksityistierekisterin pitäjälle ja yksityistierekisterin pitäjä on merkinnyt ne yksityistierekisteriin.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

61 §

Tiekunnan kokouksen koollekutsuminen

Tiekunnan kokouksen kutsuu koolle toimitsijamies tai hoitokunta tai muu tiekunnan säännöissä määritelty taho. Kirjallinen kokouskutsu on toimitettava jokaiselle tieosakkaalle, jonka postiosoite on tiekunnan tiedossa tai joka on ilmoittanut tiekunnalle sähköpostiosoitteen tai muun tietoliikenneyhteyden kutsun toimittamista varten. Tiekunnan säännöissä voidaan määrätä myös muusta täydentävästä tavasta ilmoittaa tiekunnan kokouksen ajankohta. Kokouskutsu on toimitettava aikaisintaan kahta kuukautta ja viimeistään kahta viikkoa ennen tiekunnan kokousta. Tiekunnan säännöissä voidaan pidentää lyhyempää määräaika ja lyhentää pidempää määräaika.

Vuosikokouksen kokouskutsussa on mainittava ehdotuksesta maksuunpanoluetteloksi sekä kokouksessa päätettävistä tienpitoa koskevista merkittävistä asioista. Tiekunnan säännöt on toimitettava tieosakkaille kokouskutsun liitteenä. Ylimääräisen kokouksen kokouskutsussa on mainittava ne asiat, joista kokouksessa päätetään. Ehdotus maksuunpanoluetteloksi on vähintään kahden viikon ajan ennen kokousta pidettävä tieosakkaiden nähtävänä kokouskutsussa ilmoitetussa paikassa tai se on toimitettava tieosakkaille kokouskutsun liitteenä.

Tieosakkaille tulee varata mahdollisuus tutustua edellisen vuosikokouksen jälkeen laadittuihin tiekunnan toimielimen kokouksiin ja päätöksiin pöytäkirjoihin. Pöytäkirjat on vähintään kahden viikon ajan ennen kokousta pidettävä tieosakkaiden nähtävänä kokouskutsussa ilmoitetussa paikassa.

Jos toimitsijamies tai hoitokunta tai muu tiekunnan säännöissä määritelty taho laiminlyö vuosikokouksen koollekutsumisen tai kieltäytyy kutsumasta tieosakkaita ylimääräiseen kokoukseen, voidaan kokous tieosakkaan hakemuksesta pitää yksityistietoimituksen yhteydessä toimitusinsinöörin johdolla taikka toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tieosakkaan hakemuksesta, varattuaan toimitsijamiehelle tai hoitokunnalle tilaisuuden tulla kuulluksi, oikeuttaa hakijan kutsumaan tieosakkaat kokoukseen siten kuin 1 momentissa säädetään. Jos edellisen tiekunnan kokouksen koollekutsumisesta ja pitämisestä on kulunut viisi vuotta tai enemmän, tieosakas voi kutsua tiekunnan kokouksen koolle siten kuin 1 momentissa säädetään.

Mitä 1—3 momentissa säädetään tieosakkaasta, koskee myös muita asianosaisia, joiden asiaa tiekunnan kokouksessa käsitellään.

65 §

Tiekunnan päätöksen moittiminen

Tieosakas tai muu asianosainen voi moittia tiekunnan kokouksen tai perustamiskokouksen päätöstä tiekuntaa vastaan ajettavalla kanteella, jos:

- 1) asian käsittelyssä ei ole noudatettu menettelyä koskevia tämän lain säännöksiä tai tiekunnan sääntöjä;
- 2) päätös on tämän lain tai tiekunnan sääntöjen vastainen;
- 3) päätös loukkaa hänen oikeuttaan tai tieosakkaiden yhdenvertaisuutta.

Moitekanteen johdosta annettavassa tuomiossa päätös voidaan kantajan vaatimuksesta julistaa pätemättömäksi tai sitä voidaan muuttaa. Päätöstä voidaan muuttaa vain, jos voidaan todeta, minä sisältöinen päätöksen olisi pitänyt olla.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Moitekanne tiekuntaa vastaan on nostettava maa- ja metsätalouden oikeusministeriön toimivassa käräjäoikeudessa kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tekemisestä. Toimivaltainen on se käräjäoikeus, jonka yhteydessä toimivan maa- ja metsätalouden tuomiopiirissä sijaitsee tie, jota asia koskee. Jos tie sijaitsee kahden tai useamman maa- ja metsätalouden toimivan käräjäoikeuden tuomiopiirissä, asian ratkaisee se käräjäoikeus, jonka yhteydessä toimivan maa- ja metsätalouden tuomiopiirissä sijaitsee pääosa siitä tiestä, jota asia koskee. Käräjäoikeuden päätösvaltaisuudesta säädetään oikeudenkäymiskaaren 2 luvussa. Maa- ja metsätalouden oikeusministeriö voi osallistua asian valmisteluun. Oikeudenkäymiskaaren 2 luvun 3 §:n mukaisessa kokoonpanossa voi olla yhtenä jäsenenä lainoppineen jäsenen sijasta maa- ja metsätalouden oikeusministeriö ja mainitun luvun 11 §:n mukaisessa tilanteessa yhden tuomarin kokoonpanoa voidaan vahventaa maa- ja metsätalouden oikeusministeriöllä.

Jos päätös koskee sellaisen asianosaisen oikeutta, joka ei ole tieosakas ja joka ei ole ollut siinä kokouksessa saapuvilla, jossa päätös on tehty, hänellä on oikeus nostaa moitekanne kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun hän on saanut todisteellisen tiedon päätöksestä. Jos päätöksen johdosta on tehty 64 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus, tieosakkaalla tai muulla asianosaisella on kuitenkin oikeus nostaa kanne tiekuntaa vastaan käräjäoikeudessa 30 päivän kuluessa oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksisaamisesta.

83 §

Valtionavustus

Valtio voi vuosittain myöntää valtion talousarviossa tähän tarkoitukseen osoitetun määrärahan rajoissa avustusta:

- 1) sellaisen yksityistien tienpitoon, jota koskevien asioiden hoitamista varten on perustettu tiekunta;
- 2) tiekuntien neuvontaan ja opastukseen ja sitä tukevan materiaalin ja palveluiden tuottamiseen; sekä
- 3) yksityisteitä koskevaan kehittämis-, suunnittelu- ja tutkimustyöhön.

Edellytyksenä 1 momentin 1 kohdan mukaisen avustuksen myöntämiselle on, että tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ovat ajantasaiset niin kuin 50 §:ssä edellytetään.

Valtionavustuksen myöntämisestä ja lakkauttamisesta 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun tienpitoon päättää se toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella tie tai suurin osa siitä on. Liikenne- ja viestintävirasto päättää määrärahan tai sen osan kohdentamisesta toimivaltaisille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille. Valtionavustuksen myöntämisestä 1 momentin 2 ja 3 kohdan mukaisiin tarkoituksiin päättää Liikenne- ja viestintävirasto.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä valtionavustusmäärärahan jaosta.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

8 luku

Erinäiset säännökset

88 §

Muutoksenhaku

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 83 §:n nojalla myöntämää valtionavustusta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen ja 13 §:n 2 momentin, 23 §:n 1 ja 2 momentin sekä 61 §:n 4 momentin mukaiseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka tuomiopiirissä yksityistie sijaitsee.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi hakea muutosta 85 §:n 2 momentissa tarkoitettua kunnan suostumusta koskevaan päätökseen.

Muutoksenhausta yksityistietoimituksessa tehtyyn päätökseen säädetään 81 §:ssä.

91 §

Päätösten välitön täytäntöönpano

Tämän lain nojalla yksityistietoimituksessa tai tiekunnan kokouksessa tehty päätös sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 83 §:n mukainen valtionavustusta ja 61 §:n 4 momentin mukainen kokouksen koolle kutsumiseen oikeuttamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakutuomioistuimella toisin määrää. Maa-oikeus on tällöin päätösvaltainen myös, kun siinä on vain maa-oikeuden puheenjohtaja.

Yksityistietoimituksessa tai tiekunnan kokouksessa tehtyä päätöstä ei kuitenkaan saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman, kun kyse on siitä, onko 4, 8 tai 22 §:ssä tarkoitettu oikeus myönnettävä. Myöskään 63 §:ssä tarkoitettua päätöstä taikka tien tai 8 §:ssä tarkoitettujen oikeuksien lakkauttamista koskevaa päätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Jos maksu muutoksenhaun johdosta poistetaan tai sitä alennetaan, liikaa maksettu määrä on palautettava ja maksettava sille kuuden prosentin vuotuista korkoa maksupäivästä takaisinmaksupäivään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain (935/2018) 2 § seuraavasti:

2 §

Viraston tehtävät

Liikenne- ja viestintävirasto hoitaa seuraavia tehtäviä:

- 1) edistää liikenteen ja viestinnän turvallisuutta sekä alan teknistä kehitystä ja häiriöttömyyttä;
- 2) huolehtii liikenteen ja sähköisen viestinnän sääntely-, lupa-, hyväksyntä-, rekisteri- ja valvontatehtävistä, toimialan pätevyys- ja tutkintotehtävistä, tietopalvelusta sekä toimialansa tilastoinnista;
- 3) rajoittaa liikenteen aiheuttamia ympäristöhaittoja;
- 4) vastaa merikartoituksen järjestämisestä;
- 5) kehittää ja edistää liikenteen ja viestinnän palveluita ja niiden tarjontaa sekä liikenteen ja viestinnän markkinoiden toimivuutta ja huolehtii käyttäjien ja matkustajien oikeuksiin liittyvistä tehtävistä;
- 6) edistää liikenteen ja viestinnän sekä niiden markkinoiden digitalisaatiota ja automatisaatiota sekä mahdollistaa liikenteeseen ja viestintään liittyvät kokeilut, tutkimukset ja innovaatiot;
- 7) kehittää julkisen henkilöliikenteen, tavaraliikenteen ja logistiikan toimintaedellytyksiä sekä vastaa julkisen henkilöliikenteen valtion rahoituksen kohdentamisesta ja rahoituksen kohdentamiseen liittyvästä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ohjauksesta;
- 8) kehittää ja edistää yksityistieasioiden hoitamista valtakunnallisesti, huolehtii yksityisteihin liittyvistä asiantuntija- ja neuvontatehtävistä sekä vastaa yksityistieavustusten kohdentamisesta ja saariston liikenne- ja kuljetuspalveluiden rahoituksesta valtion talousarvion puiteissa;
- 9) suunnittelee radiotaajuuksien käyttöä, edistää radioviestinnän teknistä toteutusta, selvittää ja poistaa radioviestinnän häiriöitä, huolehtii radiolaitteiden markkinavalvonnasta, valvoo verkkotoimilupien ehtojen noudattamista ja hoitaa radiolupahallintoa sekä muuta taajuushallintoa;
- 10) hoitaa postitoiminnan valvontatehtäviä ja verkkotunnusten rekisteri- ja valvontatehtäviä;
- 11) hoitaa valtioneuvoston ja valtionavustustehtäviä sekä liikenteen verotustehtäviä;
- 12) vastaa meriliikenteen ohjauksen toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä sekä tuottaa ajantasaista meriliikenteen tilannekuvaa puolustus- ja turvallisuusviranomaisille alusliikennepalvelun tarjoajan avustamana; sekä
- 13) huolehtii oman toimintansa varautumisesta normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin, edistää ja valvoo liikennejärjestelmän ja sähköisen viestinnän toimintavarmuutta sekä tukee toimialallaan yhteiskunnan yleistä varautumista normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Liikenne- ja viestintävirasto koordinoi ja valvoo valtakunnallisen liikennejärjestelmäsunnittelun valmistelua ja toimeenpanoa sekä tuottaa ja ylläpitää valtakunnallisen tason strategisia ohjelmia, toimenpidekokonaisuuksia ja tilatietoa liikennejärjestelmän eri toimijoille. Virasto osallistuu liikennejärjestelmäsunnitteluun ja toimenpiteiden valmisteluun liikenteen palveluiden, markkinoiden toimivuuden, tiedon hyödyntämisen ja automaation edistämisen asiantuntijana. Virasto osallistuu myös alueelliseen liikennejärjestelmäsunnitteluun maakuntien liittojen, kuntien, kaupunkiseutujen ja muiden toimijoiden kanssa.

Lisäksi virasto:

- 1) antaa toimialaansa koskevia teknisiä määräyksiä erikseen säädetyn toimivaltansa puitteissa;
- 2) osallistuu toimialansa kansainväliseen yhteistyöhön; ja
- 3) tekee valtuuksiensa puitteissa kansainvälisiä teknisluonteisia sopimuksia, jotka eivät koske lainsäädännön alaa.

Viraston on huolehdittava myös niistä muista toimialansa viranomaistehtävistä, jotka sille erikseen säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 259 §, sellaisena kuin se on laeissa 301/2018 ja 371/2019,

muutetaan 3, 5, 19, 20, 22, 53, 68, 83, 92, 104, 183, 184, 190, 195a, 256, 257 ja 264 §, sellaisina kuin ne ovat, 3 § osaksi laissa 301/2018, 5 ja 20 § osaksi laeissa 984/2018 ja 371/2019, 19, 83 ja 104 laissa 301/2018, 22, 256, 257 ja 264 § laissa 371/2019, 53 § laeissa 301/2018 ja 984/2018, 68 ja 92 § laeissa 301/2018 ja 371/2019, 183 § osaksi laissa 984/2018, 184 ja 190 § laissa 984/2018 sekä 195 a § laissa 484/2019, sekä

lisätään 262 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 301/2018 ja 371/2019, uusi 2 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

3 §

Henkilöiden ja tavaroiden kuljettaminen tiellä

Henkilöiden tai tavaroiden kuljettamiseen tiellä tulonhankkimistarkoituksessa korvausta vastaan (*ammattimainen kuljettaminen tiellä*) tarvitaan lupa. Maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamisen edellytyksiä koskevista yhteisistä säännöistä ja neuvoston direktiivin 96/26/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1071/2009, jäljempänä *EU:n liikenteenharjoittaja-asetus*, tarkoitettu lupa tarvitaan:

1) ammattimaiseen henkilöiden kuljettamiseen tiellä ajoneuvolaissa tarkoitettulla linja-autolla (*henkilöliikennelupa*); tai

2) ammattimaiseen tavaran kuljettamiseen tiellä ajoneuvolla tai ajoneuvoyhdistelmällä, jonka suurin sallittu kokonaisuus on yli 3500 kiloa (*tavaraliikennelupa*).

Ilman henkilöliikennelupaa saa kuitenkin:

1) suorittaa kuljetuksia konsernin, siihen verrattavan yhtymän tai julkisyhteisön sisäisiä henkilökuljetuksia niiden hallinnassa olevilla ajoneuvoilla; tai

2) kunnan tai muun julkisyhteisön järjestämiin sosiaali- ja terveyspalveluihin kuuluvana kuljettaa henkilöitä sen hallinnassa olevalla ajoneuvolla kuljetuspalvelujen saajilta perittäväksi säädettyä asiakasmaksua vastaan.

Ilman tavaraliikennelupaa saa kuitenkin Suomen sisäisissä kuljetuksissa kuljettaa tavaraa traktorilla, jonka suurin sallittu nopeus on enintään 60 kilometriä tunnissa. Tavaraa saa kuljettaa myös henkilöliikenneluvan haltija linja-autolla. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella voidaan vapauttaa luvanvaraisuudesta muu sellainen Suomen sisäinen tavaran kuljettaminen, jolla on kuljetusmarkkinoihin vain vähäinen vaikutus kuljetettavien tavaroiden luonteen tai lyhyen kuljetusmatkan vuoksi.

Muualla kuin Suomessa rekisteröityjen ajoneuvojen tai ulkomaalaisen yrityksen Suomesta vuokraamien ajoneuvojen oikeudesta kuljettaa tavaraa tai henkilöitä ammattimaisesti Suomessa ja suomalaisten ajoneuvojen oikeudesta saada tarvittaessa toiseen valtioon kuljetuslupa säädetään II osan 2 luvussa.

5 §

Henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntäminen

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta henkilöliikenneluvan ja tavaraliikenneluvan luonnolliselle henkilölle:

1) joka on täysi-ikäinen, jonka toimintakelpoisuutta ei ole holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 18 §:n nojalla rajoitettu ja jolle ei ole saman lain 8 §:n 1 momentin nojalla määrättyä edunvalvojaa;

2) joka täyttää EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 4 ja 6—8 artiklassa säädetyt maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamista koskevat vaatimukset;

3) jota tai jonka määräämisvallassa arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla olevaa yhteisöä ei ole asetettu konkurssiin sen toimiessa henkilö-, taksi- tai tavaraliikennelupaa vaativalla toimialalla kahden viimeisimmän vuoden aikana;

4) jolla ei ole veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien velvollisuuksien laiminlyöntejä eikä muita ulosotossa ole-

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

via velkoja, jotka ovat hänen maksukykyysnähdessä vähäistä suurempia, eikä velkoja, jotka on palautettu ulosotosta varattomuustodistuksin;

5) jota ei ole määrätty liiketoimintakieltoon eikä väliaikaiseen liiketoimintakieltoon;

6) jota ei ole lainvoimaisella tuomiolla todettu syylliseksi tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta tehtyyn työsuhteeseen perustuvien, määrältään ja perusteeltaan selvien saatavien maksamisen laiminlyöntiin kahden viimeisimmän vuoden aikana;

7) jos 3—6 kohdassa tarkoitettu tai siihen välittömästi verrattavissa oleva aikaisempi toiminta ei osoita hakijaa ilmeisen sopimattomaksi harjoittamaan tässä laissa tarkoitettua luvanvaraista toimintaa.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää hakemuksesta henkilöliikenneluvan ja tavaraliikenneluvan oikeushenkilölle:

1) joka täyttää EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 4 ja 6—8 artiklassa säädetyt maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamista ja ammatillista pätevyyttä koskevat vaatimukset;

2) jota tai jonka Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain (1207/2010) 2 §:ssä tarkoitettua organisaatiohenkilöä taikka näiden määräämisvallassa arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla olevaa yhteisöä ei ole asetettu konkurssiin sen toimiessa henkilö-, taksi- tai tavaraliikennelupaa vaativalla toimialalla kahden viimeisimmän vuoden aikana;

3) jolla ei ole veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin taikka Tullin perimiin maksuihin liittyvien velvollisuuksien laiminlyöntejä eikä muita ulosotossa olevia velkoja, jotka ovat hakijan maksukykyyn nähden vähäistä suurempia, eikä velkoja, jotka on palautettu ulosotosta varattomuustodistuksin;

4) jonka toimitusjohtajaa tai vastuunalaista yhtiömiestä ei ole määrätty liiketoimintakieltoon eikä väliaikaiseen liiketoimintakieltoon;

5) jota ei ole lainvoimaisella tuomiolla todettu syylliseksi tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta tehtyyn työsuhteeseen perustuvien, määrältään ja perusteeltaan selvien saatavien maksamisen laiminlyöntiin kahden viimeisimmän vuoden aikana;

6) jos tämän momentin 2—5 kohdassa tarkoitettu tai siihen välittömästi verrattavissa oleva aikaisempi toiminta ei osoita hakijaa ilmeisen sopimattomaksi harjoittamaan tässä laissa tarkoitettua luvanvaraista toimintaa.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, henkilö- ja tavaraliikenneluvan myöntämisen edellytyksenä on, että luvanhakijan nimeämä liikenteestä vastaava henkilö täyttää EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 4, 6 ja 8 artiklassa säädetyt vaatimukset sekä tämän pykälän 1 momentin 5 kohdan edellytykset. Lisäksi luvan hakijana olevan yrityksen toimitusjohtajan ja vastuunalaisten yhtiömiesten on oltava 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla hyvämaineisia.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää maanteiden kansainvälisen tavaraliikenteen markkinoillepääsyä koskevista yhteisistä säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1072/2009 (*EU:n tavaraliikennelupa-asetus*) 5 artiklassa tarkoitettua kuljettajatodistuksen.

Ahvenanmaan maakunnan hallituksen myöntämä lupa henkilöiden ja tavaroiden kuljettamiseen oikeuttaa tällaiseen kuljettamiseen myös Ahvenanmaan ja muun Suomen välillä.

19 §

Kansainvälisen tiekuljetuksen määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

- 1) *kansainvälisen liikenteen kuljetusluvalla* lupaa, jonka nojalla:
- ulkomailla rekisteröityä kuorma-autoa tai raskasta perävaunua saa käyttää Suomessa;
 - Suomessa rekisteröityä kuorma-autoa tai raskasta perävaunua saa käyttää ulkomailla tai ulkomaalaisen kuljetusyrityksen käyttämänä Suomessa;
 - linja-autolla saa harjoittaa Suomen ja toisen valtion välistä kansainvälistä matkustajaliikennettä;
- 2) *kansainvälisellä yhdistetyllä kuljetuksella* tietynlaisia jäsenvaltioiden välisiä tavaroiden yhdistettyjä kuljetuksia koskevista yhteisistä säännöistä annetun neuvoston direktiivin 92/106/ETY mukaista Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden välistä tavarankuljetusta, jossa tavara kuljetetaan kuorma-autossa, perävaunussa, vetoautollisessa tai vetoautottomassa puoliperävaunussa, vaihtokuormatilassa tai vähintään 20 jalan kontissa osittain maanteitse ja osittain aluksella tai rautateitse siten, että kuljetus aluksella tai rautateitse on suoraan mitattuna pidempi kuin 100 kilometriä ja että maantiekuljetus tapahtuu:
- tavarankuormauspaikan ja lähimmän sopivan rautatien kuormausaseman välillä;
 - lähimmän sopivan rautatien purkausaseman ja tavarankuormauspaikan välillä; tai
 - enintään 150 kilometrin matkalla mitattuna suoraan siitä sisävesi- tai merisatamasta, jossa tavara laivataan tai puretaan.

20 §

Suomessa tarvittavan kansainvälisen liikenteen tiekuljetuslupa

Ulkomailla rekisteröidyllä ajoneuvolla tai ulkomaalaisen yrityksen Suomesta vuokraamalla ajoneuvolla tulee olla 3 §:n tarkoittamissa kuljetuksissa Liikenne- ja viestintäviraston kuljetuslupa, International Transport Forumin kuljetuslupa tai Euroopan unionin säädösten mukainen lupa, jollei kansainvälisistä sopimuksista tai unionilainsäädännöstä muuta johdu.

Liikenne- ja viestintäministeriö voi Suomea sitovaan kansainväliseen velvoitteeseen ja sopimukseen sisältyvän vastavuoroisuuden perusteella sopia vähäisiä poikkeuksia lupajärjestelyihin.

Liikenne- ja viestintävirasto voi yksittäistapauksessa pakottavasta syystä sallia sellaisen kuljetuksen, joka ei ole kansainvälisen sopimuksen mukainen.

22 §

Kansainvälisen tiekuljetusluvun palauttaminen

Kuljetusluvun haltija on velvollinen viipymättä palauttamaan käyttämättömäksi jäävän tai käyttämättä jääneen 21 §:ssä tarkoitetun kuljetusluvun lupaviranomaiselle. Lupaviranomainen voi vaatia kuljetusluvun palautettavaksi, jos luvanhaltija ei käytä kuljetuslupaa eikä ota sitä käyttöön lupaviranomaisen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

53 §

Rautatieliikenteen harjoittamisen edellytykset

Rautatieyrittäjä saa harjoittaa rautatieliikennettä vain jos:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

1) sillä on Liikenne- ja viestintäviraston myöntämä toimilupa tai muussa ETA-valtiossa rautatieliikenteen harjoittamista varten myönnetty toimilupa;

2) sillä on raideliikennelain (1302/2018) 18 §:ssä tarkoitettu turvallisuustodistus, joka kattaa kaikki ne rautatiereitit, joilla liikennöintiä aiotaan harjoittaa;

3) sille on myönnetty aiottua liikennöintiä varten raideliikennelain 122 §:n mukaisesti tarvittava ratakapasiteetti;

4) se on tehnyt rataverkon haltijan kanssa raideliikennelain 129 §:ssä tarkoitetun rataverkon käyttösopimuksen;

5) Euroopan unionin lainsäädännössä sekä tässä luvussa tai sen nojalla säädetyt tai määrätyt rautatieliikenteen harjoittamisen edellytykset täyttyvät muutoin.

Mitä 1 momentin 2, 3 ja 5 kohdassa säädetään rautatieyrityksen oikeudesta harjoittaa rautatieliikennettä, koskee myös muita rautatieliikenteen harjoittajia.

Kaikilla rautatieliikenteen harjoittajilla on oltava lisäksi raideliikennelain 182 §:ssä tarkoitettu vastuuvakuutus tai muu sitä vastaava järjestely.

Yhdessä Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa myönnetty toimilupa on voimassa koko Euroopan talousalueella.

68 §

Rautatieliikenteen harjoittajan vastuu kuljettajaa koskevien vaatimusten täyttämisestä

Rautatieliikenteen harjoittaja vastaa siitä, että sen palveluksessa tai toiminnassa mukana olevat kuljettajat täyttävät tässä luvussa ja sen nojalla määrätyt kelpoisuusvaatimukset.

Rautatieliikenteen harjoittajan on kuvattava ja otettava käyttöön kuljettajien kelpoisuutta koskevat menettelyt raideliikennelain 10 §:ssä tarkoitettussa turvallisuusjohtamisjärjestelmässään. Rautatieliikenteen harjoittajalla on oltava kuljettajien kelpoisuuden seuranta varten seurantajärjestelmä.

83 §

Lisätodistusrekisterin tietojen käyttäminen ja säilytysaika

Rautatieliikenteen harjoittaja saa käyttää lisätodistusrekisterin tietoja lisätodistusten antamiseen ja peruuttamiseen sekä kelpoisuuksien valvontaan ja muuhun kelpoisuusasioiden käsitteelyyn.

Rautatieliikenteen harjoittajan on poistettava kuljettajan tiedot rekisteristä 10 vuoden kuluttua luvan voimassaolon päättymisestä. Jos määräajan kuluessa aloitetaan kuljettajaa koskeva raideliikennelain 166 §:ssä tarkoitettu tutkinta, tietoja ei saa poistaa ennen kuin tutkinta on päättynyt.

92 §

Rautatieliikenteen kuljettajan koulutukseen sisältyvän työnopastuksen järjestäminen

Jos tässä luvussa tarkoitetulla oppilaitoksella ei ole tarvittavia toimintaedellytyksiä antaa työnopastusta liikkuvan kaluston kuljettamiseen, rautatieliikenteen harjoittaja voi huolehtia työnopastuksesta.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Raideliikennelain 20 luvussa tarkoitettu sääntelyelin voi velvoittaa rautatieyrityksen tarjoamaan 1 momentissa tarkoitettua työnopastusta liikkuvan kaluston kuljettamiseen sellaisille yhtiöille tai muille yhteisöille, joiden tarkoituksena on aloittaa rautatieliikenteen harjoittaminen, jos työnopastukselle ei ole muutoin toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja. Rautatieyritys voidaan velvoittaa tarjoamaan työnopastusta, jos se harjoittaa vastaavanlaista liikennöintiä kuin työnopastusta pyytävä yhtiö tai muu yhteisö aikoo harjoittaa.

Jos sääntelyelin velvoittaa rautatieyrityksen tarjoamaan työnopastusta, sen on otettava huomioon, että rautatieyrityksellä on riittävät toimintaedellytykset tehtävää varten ja ettei työnopastus kohtuuttomasti rajoita rautatieyrityksen toimintaa.

Työnopastusta tarjoava rautatieyritys päättää työnopastuksen käytännön järjestelyistä yhdessä oppilaitoksen kanssa. Sille on suoritettava työnopastuksesta kohtuullinen korvaus ottaen huomioon opastuksesta aiheutuneet kustannukset ja kohtuullinen tuotto. Korvauksesta vastaa työnopastusta pyytävä yhtiö tai yhteisö. Korvauksen on oltava tasapuolinen kaikille tässä momentissa tarkoitetuille työnopastusta saaville yhtiöille ja muille yhteisöille. Työnopastusta tarjoava rautatieyritys voi vaatia palvelua pyytävältä yhtiöltä tai yhteisöltä ennakkomaksun työnopastuksesta tai vakuuden maksun suorittamisesta.

104 §

Radioasemankäyttäjän pätevyysvaatimukset

Aluksen radioaseman käyttäjällä on oltava sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) nojalla annettu ja voimassa oleva, kyseisen radioaseman käyttöön oikeuttava pätevyystodistus.

183 §

EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksessa tarkoitettut toimivaltaiset viranomaiset

Liikenne- ja viestintävirasto ja Ahvenanmaan valtionvirasto ovat EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 10 artiklassa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia. Lisäksi mainitun artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettuihin tarkastuksiin voivat osallistua poliisi, työsuojeluhallinto, Verohallinto ja Tulli sen toimivallan perusteella, joka niillä on muun lain nojalla. Asetuksen 18 artiklassa tarkoitettuna kansallisena yhteyspisteenä toimii Liikenne- ja viestintävirasto.

Liikenne- ja viestintävirasto voi käyttää ammatillisen pätevyyden osoittamiseksi EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 8 artiklassa säädetyn pakollisen tutkinnon koetehtävien laadinnassa ja koetilaisuuden järjestämisessä apuna ulkopuolista asiantuntijaa. Henkilön, joka täyttää EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 9 artiklan mukaiset vaatimukset, ei tarvitse suorittaa asetuksen 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tutkintoa.

EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua asiakirjan ja 2 kohdassa tarkoitettua todistuksen antaa yrityksen tosiasiallisen ja pysyvän toimipaikan poliisi.

Liikenne- ja viestintävirasto ja Ahvenanmaan maakunnan hallitus antavat EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen 21 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua todistuksen henkilölle, joka on suorittanut hyväksytysti viraston järjestämän tutkinnon tai jolla on logistiikan alaan kuuluvat mainitussa asetuksessa edellytetyt opinnot sisältävä ammattikorkeakoulututkinto.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

184 §

EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevassa asetuksessa tarkoitettut toimivaltaiset viranomaiset

EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevassa asetuksessa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia ovat Liikenne- ja viestintävirasto ja Ahvenanmaan valtionvirasto. Mainitun asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa, 18 artiklan 2 kohdassa ja 19 artiklassa tarkoitettuja toimivaltaisia tarkastusviranomaisia ovat poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos.

EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan asetuksen III luvussa tarkoitettun säännöllisen liikenteen toimivaltainen viranomainen on Liikenne- ja viestintävirasto. Ahvenanmaalla säännöllisen liikenteen luvan myöntää Ahvenanmaan valtionvirasto.

190 §

Kansainvälisen liikenteen kuljetusluvut myöntävä viranomainen

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää:

1) Suomen ja toisen valtion kahdenväliseen sopimukseen perustuvat kuljetusluvut satunnaisen kansainvälisen matkustajaliikenteen harjoittamiseen linja-autolla ulkomailla;

2) Suomen ja toisen valtion kahdenväliseen sopimukseen perustuvat valtakunnan rajan ylittävien reittien sekä muiden valtioiden viranomaisille lähetettävät kuljetusluvut henkilö- ja tavarankuljetukseen; ja

3) International Transport Forumin välittämät kuljetusluvut Suomessa sijaitseville kuljetusyrityksille.

Liikenne- ja viestintävirasto myöntää myös valtioneuvoston asetuksella säädettävät, vienti- ja tuontikuljetusten vuoksi tarpeelliset kuljetusluvut niiden valtioiden kuljetusyrityksille tai niiden valtion viranomaisille jaettavaksi, joiden kanssa Suomella ei ole asiasta valtiosopimusta. **Valtioneuvoston** asetuksella säädetään myös tässä momentissa tarkoitettujen lupien käyttämisen ehdoista ja lukumäärästä.

195 a §

EU:n satamapalveluasetuksen soveltamista koskevien erimielisyyksien käsittely

Liikenne- ja viestintäviraston tehtävänä on käsitellä satamapalvelujen tarjoamisen puitteista ja satamien rahoituksen läpinäkyvyyttä koskevista yhteisistä säännöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/352 soveltamista koskevat erimielisyydet ilman aiheutonta viivytystä Kilpailu- ja kuluttajavirastoa kuultuaan.

Liikenne- ja viestintävirastolla on salassapitosäännösten ja liikesalaisuuden estämättä oikeus saada maksutta erimielisyyden käsittelyn kannalta välttämättömät tiedot satamien hallinnointielimiltä, satamapalvelujen tarjoajilta ja sataman käyttäjiltä.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

256 §

Oikaisuvaatimus

Muuhun kuin tämän pykälän 2—4 momentissa sekä 257 ja 258 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua siltä viranomaiselta, joka päätöksen on tehnyt. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Henkilöluvan hakija tai haltija saa vaatia oikaisua 35 §:ssä tarkoitettuna Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymän koulutuskeskuksen, 89 §:ssä tarkoitettuna näytön vastaanottajan, 114 §:ssä tarkoitettuna merenkulun koulutuksen järjestäjän ja 135 §:ssä tarkoitettuna koulutusluvan haltijan sekä 195 §:ssä tarkoitettuna ilmailulääkäriin, ilmailulääketieteen keskuksen, työterveyslääkäriin ja matkustamomiehistöön kelpoisuustodistuksen myöntävän organisaation sekä 204 §:ssä tarkoitettuna rautatielääkäriin, 205 §:ssä tarkoitettuna psykologin sekä 206 §:ssä tarkoitettuna merimieslääkäriin antamaan lausuntoon tai muuhun päätökseen Liikenne- ja viestintävirastolta.

Rautaliikenteen kuljettaja saa vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta rautatieliikenteen harjoittajan päätökseen, jolla 77 §:n 2 momentissa tarkoitettu lisätodistuksen saamista koskevan päätöksen uudelleen tutkimista koskeva pyyntö on hylätty tai lisätodistus on peruutettu.

Edellä 209 §:ssä tarkoitettuna palveluntarjoajan päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2018).

257 §

Muutoksenhaku hallintotuomioistuimeen

Seuraaviin päätöksiin saa hakea muutosta valittamalla:

- 1) 175 §:ssä tarkoitettu korvauksen takaisinperiminen;
- 2) 242 §:ssä tarkoitettu luvan peruuttaminen;
- 3) 255 §:ssä tarkoitettu uhkasakkoa, teettämisuhkaa ja keskeyttämisuhkaa koskeva päätös;
- 4) EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan asetuksen, EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen ja EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen nojalla tehty päätös;
- 5) opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuskeskusta koskeva päätös;
- 6) Liikenne- ja viestintäviraston ammattipätevyyskortin peruuttamista koskeva päätös.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Tämän lain, EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan asetuksen, EU:n liikenteenharjoittaja-asetuksen ja EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen nojalla tehty päätös sekä 186 §:n 2 momentissa tarkoitettujen asetusten noudattamisen tehosteeksi 255 §:n nojalla asetettu uhkasakko, teettämisuhka tai keskeyttämisuhka voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Muutoksenhausta opetus- ja kulttuuriministeriön hyväksymän koulutuskeskuksen päätökseen sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 12 lukua.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

262 §

Luvaton ammattimaisen liikenteen harjoittaminen

Rangaistus EU:n tavaraliikennelupa-asetuksen 4 artiklan 6 kohdassa tai EU:n kansainvälistä linja-autoliikennettä koskevan asetuksen 19 artiklan 1 kohdassa säädettyjen asiakirjojen mukana-pitovelvollisuuden rikkomisesta ja rikesakosta näiden rikkomusten ainoana rangaistuksena säädetään rikesakkorikkomuksista annetun lain (986/2016) 4 §:ssä.

264 §

Ammattipätevyysäännösten rikkominen

Rangaistus 39 §:ssä tarkoitetun asiakirjan mukana-pitovelvollisuuden rikkomisesta ja rikesakosta tämän rikkomuksen ainoana rangaistuksena säädetään rikesakkorikkomuksista annetun lain 4 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

6.

Laki

Liikenneturvasta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Liikenneturvasta annetun lain (278/2003) 6 § seuraavasti:

6 §

Toimielinten tehtävät

Keskusjärjestön kokouksessa:

- 1) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle;
- 2) päätetään mahdollisesta jäsenmaksusta ja sen määrästä seuraavaksi toimintavuodeksi;

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

3) valitaan ne hallituksen jäsenet, joiden valinta 5 §:n 3 momentin mukaan kuuluu keskusjärjestön kokoukselle;

4) valitaan kaksi tilintarkastajaa ja heille varatilintarkastajat; ja

5) määrätään hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten sekä tilintarkastajan palkkiot seuraavaksi toimintavuodeksi.

Hallituksen tehtävänä on:

1) vahvistaa seuraavan vuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio;

2) päättää Liikenneturvan jäsenten ottamisesta ja erottamisesta;

3) ottaa ja erottaa toimitusjohtaja ja määrätä hänen palkkaetunsa sekä määrätä toimitusjohtajalle sijainen;

4) vahvistaa Liikenneturvan työjärjestys; ja

5) käyttää muutoinkin Liikenneturvan ylintä päätösvaltaa asioissa, jotka eivät 1 momentin mukaan kuulu keskusjärjestön kokouksen päätösvaltaan.

Toimitusjohtajan tehtävänä on:

1) huolehtia Liikenneturvan talouden ja varojen hoidosta;

2) valmistella hallituksessa käsiteltävät asiat;

3) panna täytäntöön hallituksen päätökset; ja

4) johtaa Liikenneturvan toimintaa työjärjestyksen mukaisesti ja suorittaa ne muut toimeenpanovaltaan kuuluvat tehtävät, jotka eivät kuulu hallitukselle.

Keskusjärjestön kokouksen ja hallituksen muista tehtävistä, 5 §:n 1 momentissa tarkoitettujen muiden toimielinten tehtävistä sekä toimielinten toiminnasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

raideliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan raideliikennelain (1302/2018) 171 ja 188 § sekä 192 §:n 13 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

171 §

Varautuminen

Rataverkon haltijan, liikenteenohjauspalvelua tarjoavan yhtiön tai yhteisön ja 159 §:ssä tarkoitettujen toiminnanharjoittajan on varauduttava poikkeusoloihin ja huolehdittava siitä, että niiden toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitetuissa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa. Niiden on osallistuttava toimintansa edellyttämällä tavalla valmiussuunnitteluun ja valmisteltava etukäteen poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa tapahtuvaa toimintaa. Tätä varten rataverkon haltijan, liikenteenohjauspalvelua tarjoavan yhtiön tai yhteisön ja 159 §:ssä tarkoitettujen toiminnanharjoittajan on laadittava valmiussuunnitelma, jossa luetellaan elimet, joille sen on ilmoitettava vaaratilanteista tai häiriöistä raideliikenteessä. Jos häiriöt vaikuttavat rajat ylittävään liikenteeseen, rataverkon haltijan on vaihdettava kaikki asiaankuuluvat tiedot niiden muiden rataverkon haltijoiden kanssa, joiden verkkoon ja liikenteeseen kyseiset häiriöt voivat vaikuttaa. Asianomaisten rataverkon haltijoiden on tehtävä yhteistyötä rajat ylittävän liikenteen palauttamiseksi ennalleen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettusta normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumisesta. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto voi antaa teknisiä määräyksiä, jotka koskevat valmiussuunnitelman tarkempaa sisältöä ja laadintaa.

188 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhakuun hallintotuomioistuimeen sovelletaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia (808/2019), jollei laissa toisin säädetä. Jos valitus koskee 187 §:n 2 momentissa tarkoitettua oikaisuvaatimuksesta annettua päätöstä, valitusaika on kaksi kuukautta oikaisuvaatimukseen annetun päätöksen tiedoksiannosta.

Jos 21, 26, 53, 55, 63, 79 tai 151 §:ssä tarkoitettua asiaa ei ole ratkaistu säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan kohdistuvan hakemuksen hylkävään päätökseen. Valituksen voi tehdä, kunnes hakemukseen on annettu päätös. Liikenne- ja viestintäviraston ja sääntelyelimen on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle. Valituksen tekemiseen ja käsittelyyn sovelletaan muutoin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia.

Sääntelyelimen oikaisuvaatimuksesta 151 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Sääntelyelimen 152 §:n nojalla erimielisyysasiassa antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Tämän lain nojalla tehtyä päätöstä noudatetaan muutoksenhausta huolimatta, jos päätöksessä niin määrätään ja jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Turvallisuustodistuksen haltijalla, jonka todistusta Liikenne- ja viestintävirasto on rajoittanut tai jonka todistuksen Liikenne- ja viestintävirasto on peruuttanut, on oikeus hakea muutosta rautatieturvallisuudirektiivin 10 artiklan 12 kohdan mukaisesti.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

192 §

Siirtymäsäännökset

Rautatieyrityksen, joka vastaa myös rataverkon hallinnasta, on järjestettävä rataverkkonsa hallintaa 104—107, 109 sekä 111 §:n edellyttämällä tavalla viimeistään 1 päivästä heinäkuuta 2021 alkaen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

8.

Laki

ajoneuvojen siirtämisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan ajoneuvon siirtämiseen ja käsittelyyn siirron jälkeen. Mitä tässä laissa säädetään ajoneuvosta koskee myös siinä olevia tavanomaisia esineitä. Muihin ajoneuvossa oleviin esineisiin sovelletaan löytötavaralakia (778/1988).

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *ajoneuvolla* ajoneuvolaissa (1090/2002) tarkoitettuja ajoneuvoja;
- 2) *tiellä* tieliikennelain (267/1981) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua tietä;
- 3) *maastolla* maastoliikennelain (1710/1995) 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettua maastoa;
- 4) *lähisiirrolla* ajoneuvon siirtämistä sijaintipaikan välittömään läheisyyteen;
- 5) *varastosiirrolla* ajoneuvon siirtämistä kunnan osoittamaan varastoon;

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

6) romuajoneuvolla ajoneuvoa, joka on jätelain (646/2011) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettu jäte.

3 §

Varasto ja siirretyn ajoneuvon käsittely

Kunnalla on oltava käytettävissään siirrettyjen ajoneuvojen säilyttämistä ja muuta käsittelyä varten varasto. Varastoon siirretyn ajoneuvon säilyttämisen ja muun käsittelyn järjestämisestä vastaa kunta.

4 §

Velvollisuus siirtää ajoneuvo onnettomuuspaikalta

Ajoneuvon omistaja, haltija ja kuljettaja ovat velvollisia viipymättä ja viimeistään kahden vuorokauden kuluessa liikenneonnettomuudesta siirtämään ajoneuvon pois onnettomuuspaikalta.

Jos ajoneuvoa ei ole siirretty 1 momentissa säädetyn ajan kuluessa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai kunta on velvollinen suorittamaan varastosiirron. Yksityistiellä tapahtuneen liikennevahingon osalta kunta suorittaa varastosiirron yksityistienpitäjän perustellusta pyynnöstä.

Jos ajoneuvon sijainnista aiheutuu vaaraa liikenneturvallisuudelle, poliisi on velvollinen välittömästi siirtämään ajoneuvon.

5 §

Siirto pysäköimistä koskevan säännöksen perusteella

Jos ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti tielle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, poliisi, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi suorittaa lähi- tai varastosiirron aikaisintaan kahden vuorokauden kuluttua säännöksen vastaisen pysäköinnin alkamisesta.

Jos ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti yksityiselle alueelle tai maastoon, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja suorittaa lähi- tai varastosiirron kahden vuorokauden kuluttua alueen omistajan tai haltijan perustellusta pyynnöstä.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ajoneuvo saadaan kuitenkin siirtää välittömästi, jos viidestä samalla ajoneuvolla tehdystä pysäköintiä koskevan säännöksen vastaisesta menettelystä on määrätty pysäköintivirhemaksut, jotka ovat maksamatta ja joihin ei voi hakea muutosta.

Jos ajoneuvon pysäköinnistä aiheutuu vaaraa liikenneturvallisuudelle, poliisi on velvollinen välittömästi siirtämään ajoneuvon. Jos pysäköinti aiheuttaa huomattavaa haittaa tien käytölle tai muulle liikenteelle, poliisi, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi toimittaa lähi- tai varastosiirron välittömästi.

Jos ajoneuvo on pysäköity pelastuslain (379/2011) 11 §:n 2 momentin vastaisesti pelastustielle, poliisi tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi toimittaa ajoneuvon lähi- tai varastosiirron välittömästi.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

6 §

Siirto tiealueella tehtävän työn tai järjestettävän tapahtuman perusteella

Jos pysäköidystä ajoneuvosta aiheutuu haittaa tiealueella tapahtuvalle kunnossa- tai puhtaana- pidolle, korjaus- tai rakennustyölle taikka elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai kunnan luvalla järjestettävälle tapahtumalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, kunta tai kunnallinen pysäköinninvalvoja voi toimittaa ajoneuvon lähisiirron. Yksityistiellä kunta toimittaa lähisiirron yksityistienpitäjän perustellusta pyynnöstä.

Ennakkoon tiedossa olevasta tiealueella tehtävästä työstä tai järjestettävästä tapahtumasta on ilmoitettava asianmukaisin alueelle sijoitetuin merkein tai ilmoituksin vähintään kahta vuorokautta ennen suunniteltua siirtoa. Poikkeuksellisissa tilanteissa ~~tai viranomaisen harkinnan perusteella~~ siirtoon voidaan ryhtyä tiealueella tehtävästä työstä ennakkoon ilmoittamatta.

Jos ajoneuvolle ei voida liikenteen, tilan puutteen tai muiden vastaavien syiden vuoksi suorittaa lähisiirtoa, sille voidaan suorittaa varastosiiro.

7 §

Hylätyn ajoneuvon siirto

Jos ajoneuvon arvon, kunnan ja muiden ulkoisesti havaittavien seikkojen perusteella on ilmeistä, että muu ajoneuvo kuin romuajoneuvo on hylätty, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tai kunta on velvollinen alueellaan suorittamaan varastosiiirron. Yksityistiellä tai yksityisalueella olevalle hylätylle ajoneuvolle kunta suorittaa varastosiiirron yksityistienpitäjän tai yksityisalueen haltijan perustellusta pyynnöstä. Tämän pykälän säännöksiä sovelletaan myös poliisin haltuun jääneen hylätyn ajoneuvon siirtämiseen poliisin pyynnöstä.

8 §

Romuajoneuvon siirto

Kunta on velvollinen huolehtimaan romuajoneuvon siirtämisestä alueellaan, jos romuajoneuvon haltija laiminlyö jätelain mukaisen velvollisuutensa toimittaa ajoneuvo asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Yksityiseltä piha-alueelta, varastoalueelta tai muulta yksityiseen käyttöön tarkoitettu erityiseltä alueelta kunta kuitenkin siirtää romuajoneuvon vain yksityisen alueen haltijan perustellusta pyynnöstä.

Kunta voi toimittaa siirtämänsä jätelain 48 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun tuottajavastuun piiriin kuuluvan romuajoneuvon suoraan jätelain 58 §:ssä tarkoitetulle kerääjälle tai käsitteijälle. Ennen kuin romuajoneuvo siirretään, siitä on ilmoitettava ajoneuvon liikenneasioiden rekisteriin merkitylle viimeiselle omistajalle tai muulle tiedossa olevalle omistajalle ja haltijalle. Ilmoituksessa on kehoitettava siirtämään romuajoneuvo seitsemän päivän kuluessa uhalla, että ajoneuvo toimitetaan edellä tässä momentissa tarkoitetulla tavalla jätehuoltoon. Jos omistaja ei ole tiedossa, ilmoitus on kiinnitettävä romuajoneuvon näkyvälle paikalle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos romuajoneuvo on palanut tai muutoin siinä kunnossa, että se on vaaraksi ympäristölle tai ihmisille.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Romuajoneuvon haltijan velvollisuudesta huolehtia romuajoneuvon toimittamisesta asianmukaiseen vastaanottoonpaikkaan ja jätteen hylkäämistä koskevasta kiellosta säädetään jätelaissa.

9 §

Lukituksen avaaminen

Ajoneuvon lukitus tai sen kytkemiseen käytetty ketju, lukko tai muu vastaava väline saadaan avata siirron asianmukaiseksi toteuttamiseksi, ajoneuvon vaurioitumisen ehkäisemiseksi tai ajoneuvon omistajan selvittämiseksi tai tämän tavoittamiseksi.

Ajoneuvon sisätiloissa ja muissa suljetuissa tiloissa saadaan tehdä välttämättömät toimenpiteet siirron asianmukaiseksi toteuttamiseksi tai ajoneuvon vaurioitumisen estämiseksi taikka ajoneuvon omistajan tai haltijan selvittämiseksi tai tavoittamiseksi. Toimenpiteitä tekevällä ei kuitenkaan ole oikeutta päästä ajoneuvossa oleviin pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviin tiloihin.

10 §

Ajoneuvon siirrosta ilmoittaminen ja siirtopäätös

Viranomaisen on ilmoitettava lähisiirrosta ajoneuvon omistajalle tai haltijalle suullisesti tai kirjallisesti taikka jätettävä sitä koskeva ilmoitus näkyvälle paikalle ajoneuvoon. Viranomaisen on laadittava ajoneuvon lähisiirrosta pöytäkirja tai tehtävä muu kirjallinen merkintä siirtoon liittyvään asiakirjaan.

Viranomaisen on annettava varastosirrosta kirjallinen päätös, joka on annettava tiedoksi liikenneasioiden rekisteriin merkitylle viimeiselle omistajalle tai muulle tiedossa olevalle omistajalle ja haltijalle tavallisella tiedoksiannolla. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaisissa (434/2003). Jäljennös päätöksestä tai siirrettyjen ajoneuvojen tunnistamisen kannalta olennaiset tiedot sisältävä luettelo on lähetettävä myös poliisille. Jos ajoneuvon omistaja tai tämän osoite ei ole tiedossa, tiedoksiantoon sovelletaan hallintolain yleistiedoksiantoa koskevia säännöksiä. Päätös on annettava viipymättä siirron jälkeen. Päätöksessä on kehoitettava noutamaan ajoneuvo 30 päivän kuluessa tiedonsaannista uhalla, että ajoneuvo siirtyy kunnan omistukseen siten kuin **tämän lain** 13 §:ssä säädetään.

Edellä 2 momentissa tarkoitetun päätöksen antaa ajoneuvon siirtänyt viranomainen. Päätöksessä on mainittava siirron syy, siirretty ajoneuvo, paikka, josta se on siirretty, ja paikka, jonne se on siirretty, sekä siirtäjä ja siirtäjän yhteystiedot.

11 §

Korvaus siirtokustannuksista ja korvauspäätös

Ajoneuvon omistaja tai haltija on velvollinen korvaamaan viranomaiselle ajoneuvon siirtojärjestelyistä, siirtämisestä, säilyttämisestä ja hallinnoinnista sekä hylätyn ajoneuvon tai romuajoneuvon jätehuollosta aiheutuneet kustannukset. Varastosirrosta säilytyskustannukset peritään varastoon siirtämisen päivämäärästä. Korvaus määrätään kunnan osalta kunnallisen viranomaisen hyväksymän taksan ja valtion viranomaisen osalta valtion maksuperustelain (150/1992) mu-

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

kaisesti. Korvausta ei kuitenkaan saada periä, jos ajoneuvo on siirretty tiealueella tehtävästä työstä ennakkoon ilmoittamatta 6 §:n 2 momentissa tarkoitettussa poikkeuksellisessa tilanteessa ~~tai viranomaisen harkinnan perusteella~~.

Jos ajoneuvo on ollut luvattomasti kuljettajan käytössä, korvaus peritään ajoneuvon kuljettajalta. Yksityistienpitäjä tai yksityisen alueen omistaja taikka poliisi on velvollinen korvaamaan pyynnöstään siirretyn ajoneuvon siirtokustannukset, jollei niitä saada perittyä ajoneuvon omistajalta. Tiellä tai tiealueella järjestetyn tapahtuman vuoksi siirrettyjen ajoneuvojen siirtokustannukset voidaan periä tapahtuman järjestäjältä.

Siirron toimittavan viranomaisen on korvauspäätöksellään vahvistettava korvauksen määrä. Päätös on annettava tiedoksi 1 momentissa tarkoitettulle omistajalle, haltijalle tai kuljettajalle tavallisella tiedoksiannolla. Tavallisesta tiedoksiannosta säädetään hallintolaissa.

12 §

Korvauksen periminen

Korvauksen perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007). Kunta ei ole velvollinen luovuttamaan ajoneuvoa 3 §:ssä tarkoitettusta varastosta ennen kuin 5 §:n 3 momentissa tarkoitettut maksut on suoritettu ja 11 §:n 1 momentissa tarkoitettut kustannukset on korvattu, ellei muutoksenhakutuomioistuimissa toisin määrää.

Erityisestä syystä 11 §:n 1 momentissa tarkoitettujen kustannusten korvaamiselle voidaan myöntää maksuajan pidennystä. Jos korvauksen periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, se voidaan jättää perimättä tai perittävää summaa voidaan alentaa. Korvauksen määrää vahvistettaessa on vähennyksenä otettava huomioon ajoneuvon arvo, jos kunta on saanut ajoneuvon omistusoikeuden. Mahdollinen ylijäämä on palautettava ajoneuvon edelliselle omistajalle tämän hakemuksesta. Hakemus on tehtävä vuoden kuluessa siirron suorittamisesta.

13 §

Ajoneuvon siirtyminen kunnan omistukseen

Jos omistaja tai haltija ei nouda varastoon siirrettyä muuta ajoneuvoa kuin romuajoneuvoa 30 päivän kuluessa sen jälkeen, kun hänen on katsottava saaneen tiedon siirtopäätöksestä, ajoneuvo siirtyy sen kunnan omistukseen, jonka alueelta ajoneuvo on siirretty edellyttäen, että ajoneuvon liikenneasioiden rekisteriin merkittyä viimeistä omistajaa tai muuta tiedossa olevaa omistajaa ja haltijaa on yritetty toistuvasti kirjeitse tai muutoin tavoittaa ja kaikki olosuhteet huomioon ottaen on muutoin ilmeistä, että ajoneuvo on tullut hylätyksi.

Jos ajoneuvolla voidaan perustellusti olettaa vielä olevan kohtuullista vaihdanta-arvoa, kun otetaan huomioon ajoneuvon arvo, kunto ja muut ulkoisesti havaittavat seikat verrattuna 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin siirtokustannuksiin, tai jos **tämän pykälän** 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa ei ole ilmeistä, että ajoneuvo on hylätty, ajoneuvo siirtyy kunnan omistukseen 60 päivän kuluttua sen jälkeen, kun omistajan tai haltijan on katsottava saaneen tiedon siirtopäätöksestä.

Ajoneuvo siirtyy kunnan omistukseen kuitenkin vasta, kun siirtopäätös on saanut lainvoiman. Romuajoneuvo siirtyy kunnan omistukseen kunnan ottaessa sen haltuunsa.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

14 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettuun ajoneuvon siirtoa tai siirtokustannusten korvausta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

15 §

Toimivaltaiset viranomaiset

Liikenne- ja viestintäministeriö vastaa tässä laissa säädettyjen tehtävien valtakunnallisesta ohjauksesta.

Tämän lain mukaisia toimivaltaisia viranomaisia ovat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus alueensa tienpidon tehtävistä vastaavana viranomaisena maantiellä ja kunta kadunpitäjänä katuverkolla. Yksityistiellä ja -alueella toimivaltainen viranomainen on kunta siten kuin 4 ja 6—8 §:ssä säädetään. Poliisin toimivallasta säädetään 4 ja 5 §:ssä. Lisäksi poliisin toimivallasta on voimassa, mitä muualla laissa säädetään.

Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi sopimuksen nojalla antaa kunnalle hoidettavaksi keskukselle tämän lain mukaan kuuluvia julkisia tehtäviä tai ottaa hoidettavakseen tämän lain mukaan kunnalle kuuluvia julkisia tehtäviä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivallasta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

16 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan ajoneuvojen siirtämisestä annettu laki (828/2008).

Ajoneuvoihin, joiden siirto tai siirtämistä koskeva päätös on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

9.

Laki

tuomioistuinlain 14 luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuomioistuinlain (673/2016) 14 luvun 3 § seuraavasti:

14 luku

Toimiminen toisessa tuomioistuimessa ja siirtäminen

3 §

Maaoykeusinsinöörin velvollisuus toimia toisessa käräjäoykeudessa

Maaoykeusinsinööri voidaan tarvittaessa määrätä käsittelemään maaoykeusasioita ja yksityis-tielain (560/2018) 65 §:ssä tarkoitettuja asioita myös muussa samaan maaoykeusinsinöörin yhteistoiminta-alueeseen kuuluvassa maaoykeusasioita käsittelevässä käräjäoykeudessa kuin siinä, johon hänet on nimitetty.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun määräyksen antaa se käräjäoykeus, johon maaoykeusinsinööri on nimitetty.

Maaoykeusinsinöörin yhteistoiminta-alueista säädetään oikeusministeriön asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

ajokorttilain 95 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajokorttilain (386/2011) 95 ja 95 a §, sellaisina kuin ne ovat 95 § laissa 938/2018 ja 95 a § laissa 96/2018, seuraavasti:

95 §

Muutoksenhaku

Kuljettajantutkinnon vastaanottajan tässä laissa säädettyjä tehtäviä hoitaessaan antamaansa päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Liikenne- ja viestintäviraston oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan ja muuhun päätökseen sekä poliisin tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Jos hakijalle myönnetään tässä laissa tarkoitettu ajokortti tai muu lupa hakemuksen mukaisesti ilman ajokorttiin tai muuhun lupaan asetettavia ehtoja tai rajoituksia, hakijalle ei ajokortin tai luvan lisäksi anneta muuta päätöstä eikä valitusosoitusta.

Poliisin tämän lain nojalla tekemä päätös voidaan panna täytäntöön valituksen estämättä.

95 a § (Uusi)

Muutoksenhaku ajokieltopäätökseen

Sen estämättä, mitä 95 §:ssä säädetään, 7 luvussa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain 53 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen katsastustoiminnasta annetun lain (957/2013) 53 §, sellaisena kuin se on laissa 939/2018, seuraavasti:

53 §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku

Katsastusluvan haltijan katsastusasiassa ja jatkokoulutusluvan haltijan koulutusasiassa tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

12.

Laki

ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen yksittäishyväksynnän järjestämisestä annetun lain (958/2013) 31 §, sellaisena kuin se on laissa 941/2018, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

31 §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku

Yksittäishyväksynnän myöntäjän tekemään yksittäishyväksyntää koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

13.

Laki

alkolukkolain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan alkolukkolain (730/2016) 15 §, sellaisena kuin se on laissa 944/2018, seuraavasti:

15 §

Muutoksenhaku

Liikenne- ja viestintäviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Liikenne- ja viestintävirasto voi päätöksessään määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

14.

Laki

aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain 22 a ja 93 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009) 22 a ja 93 §, sellaisina kuin ne ovat, 22 a § on laissa 1322/2011 ja 93 § laissa 946/2018, seuraavasti:

22 a §

Sisävesiliikenteen alus

Sisävesialusten purjehduskelpoisuuslupien vastavuoroisesta tunnustamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/100 EY, jäljempänä *purjehduskelpoisuusdirektiivi*, sekä sisävesien teknisistä vaatimuksista, direktiivin 2009/100/EY muuttamisesta ja direktiivin 2006/87/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1629 ovat Suomessa voimassa. Suomen sisävesialueella liikennöiviin aluksiin ei kuitenkaan sovelleta purjehduskelpoisuusdirektiivin tai muiden Euroopan unionin sisävesiliikennedirektiivien teknisiä vaatimuksia, ellei muualla lainsäädännössä toisin säädetä.

93 §

Muutoksenhaku

Liikennöintiluvan, nimityskirjan sekä merityösertifikaatin peruuttamista ja katsastusvaltuutuksen keskeyttämistä tai peruuttamista koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla.

Muuhun Liikenne- ja viestintäviraston, hyväksytyyn luokituslaitoksen, nimetyn katsastajan tai nimetyn aluksenmittaajan päätökseen saa vaatia oikaisua virastolta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Muutoksenhausta Liikenne- ja viestintäviraston tämän lain mukaisesti määräämään maksuun säädetään valtion maksuperustelaisa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

alusliikennepalvelulain 31 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alusliikennepalvelulain (623/2005) 31 §, sellaisena kuin se on laissa 981/2015, seuraavasti:

31 §

Muutoksenhaku

Muuhun kuin alusliikenneohjaajan pätevyystodistuksen peruuttamista koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

16.

Laki

alusrekisterilain 13 f §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alusrekisterilain (512/1993) 13 f §, sellaisena kuin se on laissa 486/2004, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

13 f §

Oikaisuvaatimus ja muutoksenhaku

Rekisteriviranomaisen tekemään päätökseen historiarekisteriä koskevassa asiassa saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

17.

Laki

alusten jääluokista ja jäänmurtaja-avustuksesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alusten jääluokista ja jäänmurtaja-avustuksesta annetun lain (1121/2005) 12 §, sellaisena kuin se on laissa 949/2018, seuraavasti:

12 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Muutoksenhausta Liikenne- ja viestintäviraston jääluokan vahvistamista koskevasta päätöksestä ja Väyläviraston 10 §:n 4 momentissa tarkoitettua poikkeusta koskevasta päätöksestä perittävään maksuun säädetään valtion maksuperustelaisissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

18.

Laki

alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alusturvallisuuden valvonnasta annetun lain (370/1995) 18 §, sellaisena kuin se on laissa 950/2018, seuraavasti:

18 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyyn valvontaviranomaisen päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Oikaisuvaatimus **tämän lain** 14 ja 14 b §:ssä tarkoitetusta pysäyttämispäätöksestä ja 14 c—14 h §:ssä tarkoitetusta satamaan pääsyn epäämismääräyksestä on käsiteltävä viipymättä.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Valituskirjelmä on toimitettava oikaisupäätöksen antaneelle valvontaviranomaiselle, jonka tulee toimittaa asiassa kertyneet asiakirjat ja oma lausuntonsa viipymättä valitusviranomaiselle. Valitus on käsiteltävä viipymättä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

19.

Laki

eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetun lain 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta annetun lain (485/2004) 25 §, sellaisena kuin se on laissa 986/2015, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

25 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Valitus on käsiteltävä viipymättä. Muutoksenhaku ei estä aluksen pysäyttämisen, aluksen, satamarakenteen tai sataman turvatoimialueen toiminnan rajoittamisen eikä 12 §:ssä tarkoitettua henkilöön kohdistuvaa pakkotointa koskevan päätöksen täytäntöönpanoa, ellei valitusviranomaisen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

20.

Laki

eräiden irtolastialusten turvallisesta lastaamisesta ja lastin purkamisesta annetun lain 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräiden irtolastialusten turvallisesta lastaamisesta ja lastin purkamisesta annetun lain (1206/2004) 25 §, sellaisena kuin se on laissa 957/2018, seuraavasti:

25 §

Muutoksenhaku

Arviointilaitoksen päätökseen olla myöntämättä terminaalinhoitajan laadunhallintajärjestelmälle sertifiointia saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Arviointilaitoksen päätöstä laadunhallintajärjestelmän sertifiointimatta jättämisestä ja Liikenne- ja viestintäviraston tämän lain nojalla tekemää päätöstä noudatetaan muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

21.

Laki

henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan henkilöautojen romutuspalkkiosta ja sähkökäyttöisten henkilöautojen hankintatuesta sekä henkilöautojen kaasu- tai etanolikäyttöisiksi muuntamisen tuesta annetun lain (971/2017) 12 §, sellaisena kuin se on laissa 961/2018, seuraavasti:

12 §

Muutoksenhaku

Asianosainen, jolla on tämän lain nojalla oikeus saada valtionavustusta, saa hakea oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta, jos hänelle ei ole maksettu tämän lain mukaisesti valtionavustusta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa kuitenkaan tehdä, jos valtion talousarvioon avustuksen maksamista varten varattua määrärahaa ei ole enää käytettävissä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

22.

Laki

huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain 55 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista annetun lain (1712/2015) 55 §, sellaisena kuin se on laissa 963/2018, seuraavasti:

55 §

Muutoksenhaku

Muuhun kuin ilmoitetun laitoksen nimeämistä ja nimeämisen peruuttamista sekä 43 §:ssä tarkoitettua kieltoa koskevaan Liikenne- ja viestintäviraston päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Liikenne- ja viestintäviraston 44 §:n nojalla määräämään väliaikaiseen kieltoon ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Liikenne- ja viestintäviraston 41—43 ja 45—47 §:n nojalla tekemää päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Muutoksenhausta Liikenne- ja viestintäviraston 51 §:n nojalla tekemään maksua koskevaan päätökseen säädetään valtion maksuperustelaisissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

23.

Laki

katsastustoiminnan valvontamaksusta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan katsastustoiminnan valvontamaksusta annetun lain (960/2013) 13 §, sellaisena kuin se on laissa 968/2018, seuraavasti:

13 §

Muutoksenhaku hallintotuomioistuimeen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

24.

Laki

kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuljettajantutkintotoiminnan järjestämisestä annetun lain (535/1998) 14 §, sellaisena kuin se on laissa 970/2018, seuraavasti:

14 §

Muutoksenhaku

Kuljettajantutkinnon vastaanottajan tekemään kuljettajantutkintoa tai ADR-ajolupakoetta koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

25.

Laki

laivavarustelain 28 ja 29 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laivavarustelain (1503/2011) 28 ja 29 §, sellaisena kuin niistä on 28 § laissa 973/2018, seuraavasti:

28 §

Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen

Muuhun Liikenne- ja viestintäviraston päätökseen kuin ilmoitettua laitosta koskevan nimeämisen rajoittamista tai peruuttamista koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Muutoksenhausta uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämistä tai keskeyttämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen säädetään kuitenkin uhkasakkolaissa.

29 §

Muutoksenhaku ilmoitetun laitoksen päätöksestä

Ilmoitetun laitoksen tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

26.

Laki

ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen liitteeseen tehtyjen muutosten sekä yleissopimukseen liittyvän kiinteiden irtolastien aluskuljetuksia koskevan kansainvälisen säännösten (IMSBC-säännöstö) pakottavan osan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja IMSBC-säännösten soveltamisesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen liitteeseen tehtyjen muutosten sekä yleissopimukseen liittyvän kiinteiden irtolastien aluskuljetuksia koskevan kansainvälisen säännösten (IMSBC-säännöstö) pakottavan osan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja IMSBC-säännösten soveltamisesta annetun lain (40/2015) 5 §, sellaisena kuin se on laissa 964/2018, seuraavasti:

5 §

Liikenne- ja viestintäviraston tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

27.

Laki

laiva-apteekista annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laiva-apteekista annetun lain (584/2015) 13 §, sellaisena kuin se on laissa 972/2018, seuraavasti:

13 §

Poikkeukset

Liikenne- ja viestintävirasto voi hakemuksesta erityisistä syistä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen 6 §:n 1 momentissa tarkoitetuista laiva-apteekin sisältöä koskevista vaatimuksista edellyttäen, että poikkeus ei olennaisesti heikennä laivaväen mahdollisuutta saada asianmukaista ensiapua ja sairaanhoitoa aluksella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Muutoksenhausta Liikenne- ja viestintäviraston 1 momentissa tarkoitettusta päätöksestä määräämään maksuun säädetään valtion maksuperustelaissa (150/1992).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

28.

Laki

laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain 41 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009) 41 §, sellaisena kuin se on laissa 976/2018, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

41 §

Muutoksenhaku

Muuhun kuin Liikenne- ja viestintäviraston päätökseen 28 §:ssä tarkoitetun todistuskirjan peruuttamista koskevassa asiassa saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaisissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Muutoksenhausta Liikenne- ja viestintäviraston tämän lain mukaisesti määräämään maksuun säädetään valtion maksuperustelaisissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

29.

Laki

lentoasemaverkosta ja -maksuista annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lentoasemaverkosta ja -maksuista annetun lain (210/2011) 13 §, sellaisena kuin se on laissa 977/2018, seuraavasti:

13 §

Muutoksenhaku

Päätökseen, jonka Liikenne- ja viestintävirasto tekee palvelujen tarjoamista tai niiden hinnoittelua koskevan erimielisyyden ratkaisemiseksi 12 §:n nojalla, haetaan muutosta valittamalla markkinaoikeuteen. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään lisäksi oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (100/2013).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

30.

Laki

lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lentoliikenteen päästökaupasta annetun lain (34/2010) 27 §, sellaisena kuin se on laissa 978/2018, seuraavasti:

27 §

Muutoksenhaku

Todentajan lausuntoon saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Energiaviraston ja Liikenne- ja viestintäviraston päätöksiä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Muutoksenhausta Energiaviraston ja Liikenne- ja viestintäviraston julkisoikeudellisesta suoritteesta määräämään maksuun säädetään valtion maksuperustelaissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

31.

Laki

lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain (1249/2005) 15 §, sellaisena kuin se on laissa 979/2018, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

15 §

Muutoksenhaku hallintotuomioistuimeen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Valtion puolesta valitusoikeus Liikenne- ja viestintäviraston päätökseen on viraston hallintoasioista vastaavalla johtajalla.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

32.

Laki

liikenneturvallisuusmaksusta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikenneturvallisuusmaksusta annetun lain (471/2016) 15 §, sellaisena kuin se on laissa 981/2018, seuraavasti:

15 §

Muutoksenhaku hallintotuomioistuimeen

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

33.

Laki

liikenteessä käytettävien vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelusta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikenteessä käytettävien vaihtoehtoisten polttoaineiden jakelusta annetun lain (478/2017) 14 §, sellaisena kuin se on laissa 985/2018, seuraavasti:

14 §

Muutoksenhaku

Liikenne- ja viestintäviraston päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

34.

Laki

luotsauslain 20 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luotsauslain (940/2003) 20 a §, sellaisena kuin se on laeissa 986/2018 ja 51/2019, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

20 a §

Muutoksenhaku

Luotsin ohjauskirjan peruuttamista, linjaluotsinkirjan peruuttamista ja aluskohtaisen luotsinkäyttövelvollisuuden erivapauden peruuttamista sekä etäluotsausta koskevan luvan myöntämistä, muuttamista tai peruuttamista koskevaan Liikenne- ja viestintäviraston päätökseen saa hakea muutosta valittamalla.

Liikenne- ja viestintäviraston muuhun päätökseen sekä luotsaustutkinnon järjestäjän tekemään tutkintoa koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

35.

Laki

maantieliikenteen liikenneyrittäjäkoulutuksesta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maantieliikenteen liikenneyrittäjäkoulutuksesta annetun lain (694/2006) 8 §, sellaisena kuin se on laissa 987/2018, seuraavasti:

8 §

Muutoksenhaku

Muuhun kuin liikenneyrittäjäkoulutusluvan peruuttamista koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003). ~~Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).~~

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) (Uusi).

Liikenne- ja viestintävirasto voi päätöksessään määrätä, että päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

36.

Laki

matkustaja-aluksen henkilöluetteloista annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan matkustaja-aluksen henkilöluetteloista annetun lain (1038/2009) 24 §, sellaisena
kuin se on laissa 171/2019, seuraavasti:

24 §

Muutoksenhaku

Muuhun kuin 17 §:n nojalla tehtyyn päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). ~~Liikenne- ja viestintäviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.~~

Liikenne- ja viestintäviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (Uusi)

Muutoksenhausta Liikenne- ja viestintäviraston henkilöluettelointijärjestelmän hyväksymisestä perittävään maksuun säädetään valtion maksuperustelaissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

37.

Laki

merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 1 luvun 2 §:n 22 kohta, 12 luvun 14 § ja 13 luvun 8 §, sellaisina kuin ne ovat 1 luvun 2 §:n 22 kohta ja 13 luvun 8 § laissa 990/2018 ja 12 luvun 14 § osaksi laissa 1357/2018, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

22) *sisävesialuksella* sisävesialusten teknisistä vaatimuksista, direktiivin 2009/100/EY muuttamisesta ja direktiivin 2006/87/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/1629 3 artiklan c kohdassa tarkoitettua sisävesialusta sekä alusta, jolle on myönnetty mainitun direktiivin 6 artiklassa tarkoitettu unionin sisävesialustodistus;

12 luku

Valvonta ja hallintopakko

14 §

Vakuuden asettaminen

Jos on ilmeistä, että alukselta on Suomen aluevesillä tai talousvyöhykkeellä rikottu tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä siten, että Suomen rantaviivalle tai siihen liittyville eduille taikka Suomen aluemerен tai talousvyöhykkeen luonnonvaroille aiheutuu huomattavaa vahinkoa tai sen vaaraa, aluksen matkan jatkamisen ehdoksi voidaan määrätä, että aluksen puolesta on asetettava riittävä vakuus mahdollisen korvausvelvollisuuden täyttämiseksi.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Vakuuden asettamisesta ja sen määrästä päättää sisäministeriö. Päätökseen haetaan muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Vakuuden tallettamisesta on voimassa, mitä rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetussa laissa säädetään. Vakuus on palautettava sen asettajalle, kun edellytyksiä sen pitämiselle ei enää ole.

Ulkomaisen aluksen matkan jatkamiselle asetetuista ehdoista on viipymättä ilmoitettava aluksen lippuvaltiolle.

13 luku

Erinäiset säännökset

8 §

Muutoksenhaku

Muuhun kuin 3 luvun 5 §:ssä, 12 luvun 14 ja 16 §:ssä sekä tämän luvun 7 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Jos Liikenne- ja viestintävirasto ei ole antanut oikaisuvaatimuksen johdosta päätöstä sille tämän luvun 7 §:n 3 momentissa varatussa määräajassa, valituksen tekemiselle varattu määräaika lasketaan mainitussa momentissa tarkoitetun määräajan päättymisestä.

Jos päätös estää aluksen tavanomaisen liikennöinnin, valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

38.

Laki

postilain 80 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan postilain (415/2011) 80 §, sellaisena kuin se on laissa 997/2018, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

80 §

Muutoksenhaku

Liikenne- ja viestintäministeriön, Liikenne- ja viestintäviraston ja kunnan rakennusvalvontaviranomaisen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Liikenne- ja viestintäministeriön ja Liikenne- ja viestintäviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

39.

Laki

tieliikennelain 106 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tieliikennelain (267/1981) 106 a §, sellaisena kuin se on laissa 1020/2018, seuraavasti:

106 a §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Poliisin ja toimivaltaisen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen antama päätös voidaan panna täytäntöön valituksesta huolimatta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

40.

Laki

sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta annetun lain (21/2014) 24 §, sellaisena kuin se on laissa 1004/2018, seuraavasti:

24 §

Muutoksenhaku

Muuhun kuin rekisteröinnin peruuttamista, yhteentoimivuuden osatekijöiden puutteellisuuksien korjaamista ja nimeämisen peruuttamista koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Liikenne- ja viestintäministeriön ja Liikenne- ja viestintäviraston tämän lain nojalla tekemää päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Muutoksenhausta uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista sekä teettämisen tai keskeyttämisen asettamista ja täytäntöön pantavaksi määräämistä koskevaan päätökseen säädetään kuitenkin uhkasakkolaissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

41.

Laki

vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994) 21 §, sellaisena kuin se on laissa 956/2013, seuraavasti:

21 §

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen ja muuhun tämän lain mukaiseen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

42.

Laki

vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain 49 ja 49 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain (617/2009) 49 ja 49 a §, sellaisina kuin ne ovat laissa 1009/2018, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

49 §

Muutoksenhaku viranomaisen päätökseen

Liikenne- ja viestintäviraston päätökseen, joka koskee 47 §:ssä tarkoitettua Liikenne- ja viestintävirastolle maksettavaa maksua, saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Liikenne- ja viestintävirasto voi päätöksessään määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman. Valitusviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon, kunnes valitus on ratkaistu.

49 a §

Muutoksenhaku vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ja sertifiointilaitoksen päätökseen

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ja sertifiointilaitoksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua Liikenne- ja viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa.

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. ~~Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ja sertifiointilaitoksen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.~~

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ja sertifiointilaitoksen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (Uusi)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

43.

Laki

verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja -käytöstä annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verkkoinfrastruktuurin yhteisrakentamisesta ja -käytöstä annetun lain (276/2016) 14 §, sellaisena kuin se on laissa 1012/2018, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

14 §

Muutoksenhaku

Liikenne- ja viestintäviraston oikaisuvaatimukseen antamaan ja muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

44.

Laki

vesikulkuneuvojen rekisteröinnistä annetun lain 42 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vesikulkuneuvojen rekisteröinnistä annetun lain (424/2014) 42 §, sellaisena kuin se on laissa 1014/2018, seuraavasti:

42 §

Muutoksenhaku

Liikenne- ja viestintäviraston tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

45.

Laki

väylämaksulain 25 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väylämaksulain (1122/2005) 25 §, sellaisena kuin se on laissa 1214/2018, seuraavasti:

25 §

Muutoksenhaku Tullin päätökseen

Tullin muuhun kuin ennakkoratkaisua koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen sekä ennakkoratkaisua koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Päätökseen olla antamatta ennakkoratkaisua ei saa vaatia oikaisua eikä hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhaun määräaika väylämaksun määräämistä tai palauttamista koskevaan päätökseen on kolme vuotta maksun määräämistä tai sen palauttamista seuraavan kalenterivuoden alusta, kuitenkin aina vähintään 60 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Muusta päätöksestä valitettaessa valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Kun muutosta haetaan valtion puolesta, muutoksenhaun määräaika on 30 päivää päätöksen tekemisestä. Valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen on kuitenkin tehtävä 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valtion puolesta muutoksenhakuoikeus on Tullin tulliasiamiehellä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto arvioi ja tarkistaa viipymättä ajokieltopäätösten oikaisuvaatimus- ja valitusoikeutta koskevat säännökset siten, että ajo-oikeudenhaltijan oikeusturva säilyy riittävänä, mutta säännökset eivät aiheuta viranomaisten resursseja tarpeettomasti rasittavaa päällekkäistä oikaisu- tai valitusasioiden käsittelyä.

Valiokunnan mietintö LiVM 9/2019 vp

Helsingissä 5.12.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Suna Kymäläinen sd
varapuheenjohtaja Ari Torniainen kesk
jäsen Pekka Aittakumpu kesk
jäsen Seppo Eskelinen sd
jäsen Juho Kautto vas
jäsen Jouni Kotiaho ps
jäsen Joonas Könttä kesk
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Matias Martinen kok
jäsen Jenni Pitko vihr
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Kari Tolvanen kok
jäsen Ano Turtiainen ps
jäsen Paula Werning sd

Valiokunnan sihteerinä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Mika Boedeker
valiokuntaneuvos Juha Perttula